Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. № 118 (6. 817) 1989 йил 24 май, чоршанба. Баҳоси 3 тийин

ЭРТАГА МОСКВАДА СССР ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ СЪЕЗДИ ОЧИЛАДИ

Сўз—СССР халқ депутатига

Дилимиздаги гаплар

Бу мамлакатимиз тарихида илк бор рўй берадиган воқеадир. СССР Олий Советининг 1988 йил 1 декабрда қабул қилган «СССР Конституцияси (Асосий Қонуни)га ўзгартишлар ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги СССР Қонунини кучга киритиш тартиби тўғрисида»ги қарорига мувофиқ халқ вакиллари ўзаро кенгашиб, фикрлашиб оладилар. Съездда республикамиз, шу жумладан шаҳримиз меҳнаткашларининг яқинда бўлиб ўтган сайловларда сайланган вакиллари ҳам иштирок этадилар. Улар орасида тошкентлик йигирувчи Дилбар Қосимова ҳам бор.

ХАЛҚ сайлаб қўйган вакил — СССР халқ депутати фаолиятида тарихий из қолдирувчи съезд ўз ишини бошлаш арафасида. Аввало бундай улуғ анжуманда қатнашиш шарафига муяссар бўлганимдан бахтиёрман. Халқ вакилларининг мазкур съезди мамлакатимизда қайта қуриш ишлари жадаллик билан олиб борилаётган бир пайтда ўтаётганлиги билан аҳамиятлидир. Шунингдек, ундан ҳар бир депутат дил тубидан жой олган гаплар бўлишини кутмоқда.

Коллективимиз аҳли менга катта ишонч билдириб, СССР халқ депутати этиб сайлади. Бу жуда катта ишонч, қолаверса, зиммамга залворли масъулиятни ҳам юклайди. Бажармоқчи бўлган ишларимни чамалаб кўрсам, ҳозирги шароитда депутат бўлиш қанчалик қийин эканлигини яна бир бор ич-ичдан ҳис қиламан. Айни пайтда бажаришимиз шарт бўлиб турган бу муаммолар биз депутатлардан тезкорлик ва ҳозиржавобликни талаб этади. Съездга келатуриб ҳамкасбларим, турли ёшдаги замондошларим билан учрашар эканман, улар бу анжуманга қандай тайёргарлик кўриб кетаётганимни сўрашди. Кўпчилиги асосан бир хил савол, яъни сўз бериб қолишса, нима ҳақда гапирасан, деб қизиқишди. Менимча, ҳар бир депутатнинг қалбида у бажармоқчи бўлган режалар плани бор. Агар сўз берилгудек бўлса, табиийки, ўша программамдаги фикрларимни яна бир марта баён қилардим. У нималардан иборат? Аввало мен аёллар учун ҳар тарафлама зарур шарт-шароитларни яратиб қўйиш тарафдориман. Бизда хотин-қизларни ижтимоий меҳнатга жалб қилиш муаммоси Октябрь инқилобидан буён давом этяпти. Яна қандай давом этяпти денг? Қандай пайдо бўлган бўлса шундай: мақсад хотин-қизларимиз ишлашлари керак! Аёлларга шароит яратиб қўяяпмиз, деб оғизда кўп гапирамизу; аммо амалда деярли ўзгаришсиз қолиб келмоқда. Тўғри, кўп болалилар ва ёлғиз оналар учун яратилаётган имтиёзларни инкор этмаймиз. Лекин унинг уч сменалаб ишлашидан сўнг уй юмушлари, бола тарбияси каби қатор-қатор қилиб қўйилган оғирлигини енгил қилиш учун нима қулайлик яратиб бердик? Қани энди корхона ва муассасаларда сўзсиз уларга маиший турмуш шароитларини яратиб берилса. Яна бир гап: ҳар бир ишлаб чиқариш корхоналарида озиқ-овқат маҳсулотлари, буюртма столлари, маиший хизмат шохобчалари, аэрофлот ва темир йўл кассалари ишлаб туришини таъминлаш меҳнатчиларнинг ишдан кейинги юмушларини фақат енгиллаштиради.

Бизда соғломлаштириш-даволаш тармоқлари ҳақида гап кетса, уни кенгайтириш ёки малакали мутахассислар билан тўлдириш зарурлигини таъкидлаймиз. Бу тўғри, албатта. Аммо менимча, асосий эътиборни бу тармоқлар ишини назорат қилишга қаратиш керак. Медицина хизматини яхшилашнинг бирдан-бир йўли ҳам депутатнинг доимий назорати деб ўйлайман.

Яна барча меҳнат коллективлари учун ўткир муаммога айланиб қолган ёш оилаларни уй-жой билан таъминлаш масаласи программадан ўрин олган. Биргина ўзим меҳнат қилаётган тўқимачилар коллективида уларнинг сони мингдан зиёд. Иккита, ҳатто учта болалари билан йиллаб уй олиш учун навбатда тургалар бор. Қолаверса, қабулимга келувчиларнинг асосий қисми ҳам худди шу турар жойга муҳтож оилалар. Йиллаб корхонада ишлашади, уйли бўлишига ваъдалар олишади. Бу ваъдаларнинг, кутишларнинг чек - чегараси борми, деб сўрашади. Ўз вакилига нажот билан қараётган кўзларига қараб туриб, ёлғон ваъда бериб қўймадиммикан деб ўйлаб кетаман. Ҳақли талабларни тезроқ амалга ошириш учун нима қилмоқ керак? Фикримча, қурилиш ташкилотлари қувватини янада ошириш зарур. Энди буни чўзиб ўтиришнинг вақти ўтди. Керакли материаллар билан таъминлабгина қолмай, қурилишда юз бериб келаётган хўжасизлик оқибатларига кескин чек қўйиш лозим.

Шаҳримизда ободонлаштириш ва санитария-гигиена аҳволи масалаларида маҳаллий Советлар билан яқиндан ҳамкорлик қилиш лозим бўлади. Шунингдек, атроф-муҳитни муҳофаза қилибгина қолмай, уни назорат қила боришни ўзимнинг асосий бурчим деб биламан.

Мен яна ўрта мактабларда болаларнинг пухта билим эгалари бўлиб чиқишлари учун бу соҳада ҳам қатъий депутатлик назорати ўрнатилиши керак, деб ҳисоблайман. Улар ўқийдиган синф хоналарини замонавий техника воситалари билан жиҳозлаш ҳозирги куннинг эътиборидан сира четда қолмаслиги керак. Ўспирин ёшларнинг бўш вақтларини фойдаланишга сарфлаш ҳам етилиб турган масалалардан бири. Аминманки, ҳеч бир инсон ким бўлишидан қатъий назар бу ишларнинг суст кетишига бефарқ қараб туролмайди. Бир жону бир тан бўлиб ҳамкорликда иш олиб бориш яхши натижалар учун замин ҳозирлайди. Мен олдимга қўйган ва бажармоқчи бўлган бу вазифалар нақадар масъулиятли эканини тушунаман, албатта уларни ҳал қилиш, тезроқ бартараф этишда эса депутатлик ваколатимга, қолаверса, ишонч билдириб овоз берган сайловчиларимнинг қўллаб-қувватлашларига ишонаман.

Съездда муҳим, совет турмуш тарзини янада яхшилаш ва мустаҳкамлаш каби улуғвор ва машаққатли ҳамда ҳаётий муаммоларни ҳал қилиш вазифаси ҳақида якдил фикрга келамиз, деган умиддаман.

Дилбар ҚОСИМОВА,
Тошкент тўқимачилик комбинатининг йигирувчиси.

СУРАТДА: (чапдан ўнгга) Дилбар Қосимова ва ишончли вакили — фабрика партия ташкилотининг секретари Г. Нурмуҳамедова билан.

Р. Шарипов фотоси.

Партия турмуши ва қайта қуриш

ИШЧИ КОМИССИЯСИ ЁРДАМИ БИЛАН

Социал иқтисодий тараққиётни тубдан ислоҳ қилиш муҳим вазифа этиб қўйилаётган ҳозирги вақтда жойларда янгича ишлашнинг самараси кўзга ташланиб бормоқда. Бу борада Ленин райони меҳнат коллективлари ҳам зўр ғайрат билан иш олиб бормоқдалар. Яқинда район партия комитетининг бўлиб ўтадиган пленумида бу масала кенг ўрганиб чиқилади. Районнинг шу кундаги социал-иқтисодий аҳволи қай даражада? Айниқса, ўз-ўзини маблағ билан таъминлаш шароитида иш юритаётган корхоналарда ўзгаришлар қандай бўлмоқда? Бу саволларга энди пленум ҳисоботини эшитмай турибоқ жавоб топса бўлади. Негаки, Ленин район партия комитетида илк бор қўлланилаётган янгича усул, яъни иш олиб бораётган 8 та ишчи комиссияси буни аниқлашда яқиндан ёрдам беради. Ишлаб чиқариш аҳволи билан атрофлича танишиб келаётган ишчи комиссияси вакиллари ўзларининг бу галги йиғилишида «Учқун» тўқув-галантерея ишлаб чиқариш бирлашмасидаги иқтисодий аҳволни кўриб чиқади. Бирлашма партия комитетининг секретари А. Тўхтаев бу ҳақда мухбиримизга қуйидагиларни сўзлаб берди:

— Аввало корхонани бошқаришнинг янги иқтисодий усулига ўтишида партия комитетининг амалга оширган ишлари хусусида тўхталсак. Партия комитети корхона бу ишга тайёргарлик кўраётган пайтдаёқ қатор тадбирларни амалга ошира бошлади. Аввало бу масала коммунистларнинг умумий йиғилишида кўриб чиқилди. 1986 йилнинг ноябрь ойида ўтказилган мазкур йиғилиш қарори партия ташкилотининг қатъий назорати остига олинди. Шунингдек, бошланғич партия ташкилотларининг ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш ва маҳсулот сифатини яхшилаш бўйича олиб бораётган ишлари кўриб чиқилди. Бирлашма таъминот бўлимининг раҳбар коммунистлари ишнинг бориши тўғрисида ҳисоб бердилар. Яна бригада, цех ва участка ишчилари орасида тушунтириш ишлари олиб борилди.

Цехларда коммунистларнинг йиғилишлари асосан тасдиқланган план бўйича ўтказилиб, ишлаб чиқариш характеридаги иқтисодий масалалар афсуски суст ҳал этилмоқда.

Бирлашмамиз ишлаб чиқараётган маҳсулотнинг 100 фоизини халқ истеъмол моллари ташкил этади. Шу йилги планимизга кўра бу маҳсулотни 29080 минг сўмлик даражасида кўпайтириш мўлжалланган. Иқтисодий кўрсаткичларимиз йил сайин яхшиланиб боряпти. Масалан, 1987 йилда бу нарса 2,5 минг сўмни, ўтган йили эса 17,5 минг сўмни ташкил қилган бўлса, жорий йилнинг биринчи кварталида бу кўрсаткич 6,6 минг сўмдан иборат бўлди.

— Хўжалик ҳисоби шароитида ишлаётган корхонада партия ташкилоти томонидан олиб борилаётган иқтисодий ўқув бошқаришни такомиллаштиришда алоҳида аҳамият касб этади. Бунга қандай қарайсиз?

— Албатта, ҳозирги шароитда иқтисодий ўқувнинг роли катта. Ишчи ва хизматчиларимизнинг иқтисодий малакаларини бойитиб бориш мақсадида корхонамизда махсус Совет иш олиб бораяпти. Бирлашма бош инженери Советга раис этиб сайланган. Советнинг ўн аъзоси бор. Яна бир гап: ҳозир корхонада социалистик хўжалик мактаби ҳам ишлаб турибди. Унда 370 киши иқтисодий билим асосларидан таълим олмоқда. Яна раҳбар кадрларни тайёрлаш ва ўқитиш ишлари ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда СССР енгил саноат министрлигига қарашли ўқув юртларида амалга оширилмоқда. Хусусан, бу йил корхона раҳбарларидан яна 10 нафари ана шундай ўқув масканларида билимларини оширадилар.

— Акмал Тўхтаевич, бажарилаётган бундай тадбирлар иқтисодий самарадорликни оширишда қандай натижаларни беряпти?

— Бугунги кунга келиб бирлашмамиз коллективи барча топшириқлар бўйича шартнома планларини бажаришга эришяпти. Биргина шу йилнинг тўрт ойлик плани 100 процентга адо этилиб, 9924 минг сўмлик маҳсулот етказиб берилди. Иш ҳақининг ўсиши 102,9 ўрнига 111,3 процент бўлганлиги кузатилди. Шунингдек, меҳнат унумдорлиги плани 107 эмас, балки 126 процентга ошди. Қувончлиси, ички хўжалик ҳисобига ўтиб ишлаш даромад манбаи бўлиб чиқди. Натижада цех коллективлари 126 минг сўмгача етказиб соф фойда олишга эришдилар.

Бир сўз билан айтганда, социал-иқтисодий соҳани жадаллаштириш ишини жадал суръатларда амалга ошириш партия ташкилотларида сўз ва иш бирлигининг таъминланиши билан боғлиқлигини яна бир бор кўрсатмоқда. Бирлашмамизнинг бу соҳадаги ишларига эса бўлажак район партия комитети пленуми холисона баҳо беришига шак-шубҳа йўқ.

Суҳбатни Ф. ҲУСАНОВА олиб борди.

Сиэтл делегацияси Москвага келди

СССР ва АҚШ биродарлашган шаҳарларининг Тошкентда ўтадиган биринчи учрашувида иштирок этувчи Сиэтл делегацияси 22 май куни Москвага келди. АПН мухбири Н. Вишневский кеча Москвадан махсус «Тошкент оқшоми» учун қуйидагиларни хабар қилди.

Сиэтл шаҳрининг делегациясига мэр Чарльз Ройер бошчилик қилади. 22 майдан 4 июнгача СССРда бўладиган делегация таркибига 34 киши кирган. Мэр Ройер делегацияга 25 май куни келиб қўшилади. Делегация Москва ва Тошкентдан ташқари Ленинградда ҳам бўлади.

Сиэтл шаҳрига Тошкент билан биродарлашганлиги учун кўп сонли делегацияни йўллаш таклиф қилинган эди. Сиэтл делегацияси биродарлашган шаҳарлар комитети фаолларидан, амалий доираларнинг вакилларидан, артистлар ва спорт мухлисларидан ташкил топган. Сармоячилар учрашувдаги махсус мажлисларда Тошкент билан савдо-иқтисодий алоқаларни кенгайтириш масалаларини муҳокама қилишда иштирок этадилар. Улар ана шу масалаларни муҳокама қилиш учун Москвада ҳам учрашувларни ўтказишади. Сиэтл делегация аъзолари ёшларни, оддий фуқароларни, мутахассисларни айрибошлаш орқали ҳар икки шаҳар ўртасидаги ҳамжиҳатлик ва ҳамкорликни кенгайтиришга, шунингдек маданий ва илмий-техникавий алоқаларни ривожлантиришга интилмоқдалар.

Мэр Ройер учрашувнинг очилиш маросимида асосий нотиқлардан бири бўлади. «Сиэтл—Тошкент» биродарлашган комитетининг ҳамраислари Розана Ройер ва Виржиния Уэстберг ёшларни айрибошлашга доир «давра» суҳбатларида иштирок этадилар.

Сиэтл делегацияси Тошкентда спортнинг янги турини — Сиэтлда ташкил этилган инвалидлар футболини намойиш этади, шунингдек график санъат кўргазмасини, «Кадиллак» рок-группаси концертларини ташкил этади. Мазкур рок-группа Москва ва Ленинградда концерт беради.

Сиэтлда шуҳрат қозонган мазкур рок-группа концерти Тошкентда 28 май — якшанба куни эрталаб соат 10 да бўлади. Концерт йўлдош алоқаси орқали Сиэтл радиостанциясига узатилади. Шундай қилиб, ҳар икки биродарлашган шаҳарлар ўртасида биринчи марта эфирда тўғридан-тўғри радио алоқаси йўлга қўйилади.

«Кадиллак» ансамбли жаз ва блюз элементларини қўшгани ҳолда жўшқин классик америкача рок услубида ижро этади. Ансамблнинг олти нафар аъзоси бўлиб, уларнинг орасида Лили Уайлд ўз истеъдоди билан ажралиб туради. Группа мана 19 йилдан бери АҚШнинг шимолий-ғарбида кенг шуҳрат қозониб келаяпти.

Ҳеч ким, ҳеч нарса унутилмайди

Ватаннинг ҳалок бўлган ҳимоячилари хотира китобини яратайлик

Уруш ва меҳнат ветеранлари республика кенгашининг Ўзбекистон Совет Социалистик Республикаси барча аҳолисига

МУРОЖААТНОМАСИ

Азиз ўртоқлар!

1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан урушининг даҳшатли, унутилмас йиллари биздан тарихга тобора узоқлашиб бормоқда. Аммо Ватанимизнинг шон-шарафи, озодлиги ва мустақиллигини ўз мардлиги, жасорати, қаҳрамонлиги билан ҳамда жонини фидо қилиб ҳимоя этган одамларнинг муқаддас хотираси совет кишиларининг қалбида ҳамиша сақланиб қолади. Ҳанузгача оналар ўзларининг ҳалок бўлган фарзандларини, аёллар эрларини, болалар оталарини изламоқдалар. Эндиликда невaралар боболарини қидиришмоқда.

КПСС Марказий Комитети немис-фашист босқинчиларига қарши жангларда ҳалок бўлган ватан ҳимоячиларининг хотирасини абадийлаштириш мақсадида СССР Мудофаа министрлиги, уруш ва меҳнат ветеранлари Бутуниттифоқ ташкилоти, ВЛКСМ Марказий Комитети, СССР Нашриёт, полиграфия ва китоб савдоси ишлари давлат комитети, Совет тинчлик фонди ҳамда бошқа ташкилотларнинг 1989—1995 йилларда «Бутуниттифоқ хотира китоби»ни яратиш тўғрисидаги таклифини маъқуллади. Мамлакат республикаларида, областлари ва районларида ҳам шундай китоблар яратилади. Бунда район ва область Хотира китоблари номма-ном бўлади. Ана шу китоблар асосида республика Хотира китоблари бунёд этилади.

Мақсадимиз — ўтган буюк урушда ҳалок бўлган ҳар бир кишини халқ хотирасида абадий сақлаб қолишдан иборатдир. Ана шу ғоят катта, лекин олижаноб ишда совет кишиларининг барча авлодлари қатнашадилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети республикамизда ҳам Хотира китобларини яратиш тўғрисида қарор қабул қилди ва республика Хотира китобини нашр этувчи редакцион коллегияни тасдиқлади.

Республика кенгаши Улуғ Ватан уруши фронтларида ҳалок бўлган ёки бедарак йўқолганларнинг қариндош уруғларига, яқин кишиларига, оилаларига мурожаат қилиб, Улуғ Ватан уруши йилларида Ватанни ҳимоя қилиш чоғида ҳалок бўлган (бедарак йўқолган) кишилар тўғрисидаги маълумотларни истиқомат жойидаги ҳарбий комиссариатга маълум қилишларини ўтиниб сўрайди.

Буюк ва муқаддас хотира сафида хато бўлмаслиги, ҳеч ким унутилмаслиги керак!

УРУШ ВА МЕҲНАТ ВЕТЕРАНЛАРИ РЕСПУБЛИКА КЕНГАШИ.

Одамларни ва табиатни муҳофаза қилайлик

Ўзбекистон ССР Олий Советининг Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети иккинчи секретари депутат В. П. Анишчев бошчилигидаги депутатлар группасининг 22 май куни Тошкентда бўлиб ўтган навбатдаги мажлисида учта долзарб масала кўриб чиқилди. Маълумки, ана шу группа Орол бўйидаги экология вазиятини яхшилаш тадбирлари қандай рўёбга чиқарилаётганини ва табиатни муҳофаза қилиш, одамлар саломатлигини зарарли антропоген таъсирлардан сақлаш билан боғлиқ бошқа муаммоларни контрол қилиб турибди.

Биринчи бўлиб минерал ўғит ишлаб чиқарадиган иккита завод: Қўқон суперфосфат ва Янгиқўқон химия-заводлари раҳбарларининг ахбороти тингланди. Депутатларнинг ахборотларидан, хабардор мутахассисларнинг хулосаларидан, жамоатчиликнинг кўпдан-кўп маълумотларидан шу нарса равшан бўлдики, ана шу корхоналардан бирини бошқа соҳага ихтисослаштириш йўл қўйиб бўлмайдиган даражада чўзилиб кетди, иккинчи корхона лойиҳада қўпол хатоларга йўл қўйилган ҳолда қурилди. Ҳар иккала завод технологиядаги қўпол бузилишлар асосида ишлатилмоқда, бу эса ҳаво ва ер ости сувларини булғанишига, Фарғона водийсининг энг катта шаҳарларидан бирида касалликларнинг кўпайишига олиб келди. Ана шу заводларнинг раҳбарларига зарур бўлган тақдирда СССР Минерал ўғитлар ишлаб чиқариш министрлигига ёрдам сўраб мурожаат қилиб, бир ой муддат ичида заҳарли маҳсулот ишлаб чиқаришни тўхтатиш юзасидан қатъий чоралар кўриш программасини тайёрлаш тавсия этилди.

Қишлоқ хўжалигида пестицидлар ва дефолиантлардан фойдаланишни камайтиришга оид ишларда зарур қатъият кўрсатмаётган «Узсельхозхимия» бирлашмаси раҳбариятининг позицияси кескин танқид қилинди. Химизаторларга ҳам келгуси мажлисгача республика аҳолиси саломатлигини муҳофаза қилиш учун биринчи даражали аҳамиятга эга бўлган бу ишда тартиб ўрнатиш юзасидан қатъий тадбирлар программасини тайёрлаш вазифаси топширилди.

Партия, совет ва ҳукумат органлари ўтказаётган «Экология—89» экспедицияси сафарбарлик группаларининг жойлардан таклиф этилган раҳбарлари республикада экология вазиятини тадқиқ этиш қандай бораётганлиги тўғрисида ахборот бердилар. Маҳаллий Советлар, партия ташкилотлари, корхоналар ва идораларнинг раҳбарлари экспедиция группаларига бутун чоралар билан кўмаклашишлари, уларга зарур транспорт, ахборот, ускуналар беришлари кераклиги таъкидланди. Группаларнинг фаолияти маҳаллий матбуотда, телевидение ва радио орқали кенг ёритилиши керак. «Экология—89» экспедицияси давом этмоқда.

Депутатлар группасининг мажлисида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Ш. З. Камолхўжаев нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

КПСС XIX Бутуниттифоқ конференцияси резолюциясида шундай дейилади: «Муассасалар ва корхоналарда, партия совет, касаба союз органларида одамларни шахсий масалалар бўйича қабул қилишни ташкил этишни анча яхшилаш зарур. Меҳнаткашларнинг асосий илтимослари ва қонуний талабларини кўриб чиқишдан бўйин товлаш мансабдорнинг жиддий ножўя ҳаракати, ҳисобланиб, бунинг учун унга то ишдан бўшатилишигача бўлган жуда қаттиқ жазо чораси кўрилиши керак». Лекин редакцияга келаётган хатларда кўплаб ҳамшаҳарларимиз турли ташкилотлар, идораларда, бошлиқлар ҳузурида сансалорликка, бюрократизмга қоғозбозликка, бошқа қатор иллатлар ва нуқсонларга дуч келаётганликларини куюниб ёзганлар. Улар турли идораларнинг эшиклари олдида қимматли вақтларини йўқотмоқдалар, асабларини бузмоқдалар. Мухбирларимиз ҳам қатор ташкилотларда бунинг гувоҳи бўлишди.

Вақт ўтяпти, хизмат кетяпти

Ташкилот ва муассасаларда эса одамлар соатлаб навбат кутмоқда

УШОВИДАН ТУШОВИ ҚИММАТ

— Самолётга қачон бемалол билет оладиган бўламиз-а?

Аэрокассага яқинлаша олмай хуноби ошиб турган ўрта яшар кишининг зорланиб айтган гапларига ҳеч ким парво қилмади. Чунки бу одатдаги ҳолга айланиб қолган. Таажжубланадиган жойи йўқ. Эрта тонгдан ёқа йиртиб, томоқ қириб турган 200 дан ортиқ йўловчининг ҳаммаси шу ташвиш билан неча кунлардан буён банд. Ўзганинг «дарди» бошқа кўнгилга сиғмайди. Ичкаридагилар эса хотиржам. Вақт ўтаяпти, хизмат кетяпти. Одамларнинг қийналганлари билан ишлари йўқ. Марказий ҳаво йўллари агентлигининг бу — Пушкин кўчасидаги касса филиалида айни кунларда бундай нохуш манзарага ҳар куни дуч келасиз. Хўш, нега шундай? Аслида биз бир-биримизни қимматли вақтимизни тежашимиз, ҳар бир иш жойида ўз вазифамизни сидқидилдан ҳалол бажаришимиз керак.

Афсуски, аэрофлотнинг бу кассасида «Аҳвол нега бундай?» деган саволимизга хизматчиларнинг биронтасидан маънили жавоб ололмадик. Улар катта кассирнинг йўқлигини айтишиб, бор масъулиятни унинг бўйнига ағдаришди. Гўё катта кассир келса саволимизга тегишли жавоб олармишмиз. Ҳали билетнинг бўлиш-бўлмаслиги мавҳум. Ташқарида тузилаётган рўйхат бўйича 86-ўринга ёзилган Мария Александровна Стацурова бизга ёрилиб қолди.

— Вой-ей, уч соату 15 минут тик оёқда туравериб, ниҳоят Куйбишевга билет олдим-а. Кеча келиб, овора бўлиб, қайтиб кетгандим. Бу аэрофлотдагилар ҳам аҳолига қулайлик яратиш йўлларини излашса бўлмайдими?..

Бу ҳақ гап. Бундай жонкуярликни касса ходимларида кўрмадик. Бундай фикрга келишимизнинг асоси бор. Касса филиалидаги мавжуд 8 та кассанинг олтитаси ишлаяпти, холос. Йўловчилар кўп бўлган пайтда ҳар бир кассанинг тез ва аниқ ишлаши жуда муҳим. Кассанинг бири мутлақо ёпиб қўйилган. Буюртма билан иш кўрувчи яна бир касса ҳам ишламаяпти. Асосий оғирлик олти кассирнинг зиммасига тушмоқда. Аммо бу эрта тонгдан уйқудан кечиб «қўлбола» рўйхатга ёзилиб, турнақатор навбат кутувчиларнинг эҳтиёжини қондиришга кифоя қилармикин?

Яна бир масала тўғрисида жиддийроқ ўйлаб кўришга тўғри келади. Биз касса филиалида ўнлаб одамлар билан суҳбатлашдик. Улар кассаларнинг хизматигина эмас, ҳатто шароити ҳам талаб даражасида эмаслигини куюниб айтишди. Бу фикрларга қўшилмай бўлмайди, албатта. Соатлаб ташқарида, қуёшнинг жазирама иссиғида тик туриб самолётга билет олишнинг ўзи бўладими? Бунинг учун метин ирода керак. Йўловчилар-ку, ҳозирча тишинитишига қўйиб бунинг уддасидан чиқишаяпти. Аммо касса филиали хизматчиларига ҳайронмиз. Улар муздеккина, салқин залдаги шинам хизмат жойларида жуда секинлик ва совуққонлик билан, жон куйдирмай ишламоқдалар. Одамларни ўйлаш йўқ. Бўлмаса икки соату ўн беш минутнинг ичида бор-йўғи 86 йўловчига билет ёзиб берилармиди?

— Биз одамларга яратилаётган қулайликлар тўғрисида кўп гапирамиз, — дейди В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчиси Шайе Акимова. — Амалда эса ҳеч вақо йўқ. Масалан, мен меҳнат отпускамнинг уч кунини Симферополга билет олишга югуриш билан ўтказдим. Бу ерга келувчиларга билет бор ёки йўқлиги ҳақида оддий ахборотлар бериб борилса ҳам бўларди. Бу қийин иш эмас. Одамлар шунга қараб иш тутишган бўлардилар. Афсуски, самолётларнинг учиш жадвали ерда қоришиб ётибди. Ўтиришга стол-стуллар йўқ, бори эса синган.

Куюнчак ишчининг фикрларига қўшилмай бўлмайди. Оддий тартиб-интизом қарор топмаган жойда одамлар сарсон-саргардон бўлаверадилар. Афсуски, Марказий ҳаво йўллари агентлигининг шаҳримиздаги бошқа кассаларида ҳам бу камчиликлар йўқ эмас. Ёз отпуска мавсуми. Йўловчилар кўп бўлиши аниқ. Бироқ бизни ана шу мавсумга аэропорт ходимларининг тайёрланмаганлиги ажаблантиради.

БОР ОТАНГГА, БОР ОНАНГГА

Собир Раҳимов район халқ таълими бўлимининг қабул соатларидан йиғилганларнинг кўнгли тўлмади.

— Қачонгача шу аҳвол давом этади? «Эртага кел, индинга кел» жонимизга тегди-ку, дейишди улар бир овоздан. — Сансалорлик шунчаликми?

Ҳозир ота-оналарга ўз фарзандларини болалар боғчасига жойлаштиришдан ортиқ қийин ва машаққатли ташвиш йўқ. Айниқса аёлларга оғир. Улар ёш болалари билан эрталабданоқ район халқ таълими бўлими нинг эшиклари очилишини бетоқат бўлиб кутишади.

Район халқ таълими бўлимида ҳужжатларини топшириш ёки расмийлаштириш учун соатлаб навбат кутаётган оналарни учратдик. Улар торгина жойда болаларининг қий-чувига эътибор бермай, тезроқ ишларини битириш умидида тик оёқда туришарди. Эвини қилганлар эса ўзларига шу атрофда ремонт ишларини олиб бораётган қурувчиларнинг буюмларидан қулай ўриндиқ тайёрлаб олишибди. Атрофга разм солдик. Ҳаммаёқ ифлос. Коридорнинг бошидан охиригача тупроқ ва чанг босиб кетган. Навбат кутаётган оналар ёнларидаги ремонт чиқиндилари уюмига парво ҳам беришмаяпти. Хаёлида фақат тезроқ ишини битирса... Афсуски, иши битиши учун улар ғоят сабр-бардошли бўлишларига тўғри келади.

— 27 майда ишга тушишим керак эди, — дейди «Ташгаз» бошқармаси ишчиси Лола Татлаева иши битмаётганидан нолиб. — Бу ерга қатнайвериб чарчадим. Олти болам бор. Кўп болали оналарга болаларини боғчага жойлаштиришда имтиёзлар берилган. Аммо мен бу имтиёзларни талаб қилаётганим йўқ. Ўз навбатим бўйича 120-болалар боғчасига путёвка беришларини сўраяпман. Инспекторларнинг айтишича, 6 июлда путёвка олишим мумкин эмиш. У ҳолда ишим нима бўлади? Қолаверса, медицина справкасини, анализ топшириш учун ҳали қанча вақт сарфлаш керак. Афсуски бу ерда мени тушунадиганлар топилмади...

— Бундай эътирозларни эшитадиган одамнинг ўзи йўқ, — суҳбатга қўшилди «Средазниипрогаз» илмий-текшириш институти инспектори Маъмура Абдуллаева. — Кенжатойим Қаҳрамон ўтган йилнинг 14 майида туғилди. Орадан олти кун ўтгач, уни боғчага жойлаштириш учун навбатга қўйдик. Ҳозир ёнимиздаги 78-болалар боғчасига йўлланма берилаётган экан. Ноябрь ойидан ишга чиқишим керак. Агар ноябрь ойини кутадиган бўлсам, кейинги йилгача путевкасиз қолиб кетаман. Дардимизни айтсак, бу ердагилар «Путевка тўғрисида оғзингизни оча кўрманг» дейишяпти.

Районда болалар боғчаси ўткир муаммо бўлиб турибди. Айни пайтда 6 минг нафар кичкинтой қувноқлар масканига навбат кутмоқда. Бироқ уларнинг 3 минг нафари бу йил бундай «бахт»га муяссар бўла оларкан холос. Қолганичи, путёвка теккунча «кўча чангитади». Бас, шундай экан, одамларга муносабатни ўзгартириш, уларга бор ҳақиқатни, шароитни тўғри тушунтириш ва маслаҳат бериш шунчалик қийинми? Хушмуомалалик халқ таълими ходимларига ҳам хос бўладиган фазилат эмасми? Улар бу масалага жиддий эътибор берганларида эди, бу ердан ҳамманинг кўнгли тўлиб чиққан бўларди, ортиқча югур-югурларга, сансалорликларга, қоғозбозликларга ҳожат қолмасди.

Бизнинг бўлимга келганимизни эшитиб, инспекторлар қабулига кирувчиларнинг «иши юришиб» кетди. Уларга бир зумда ким қайси масалада қачон, қандай иш қилиши кераклиги тўғрисидаги маълумотлар етказилди. Шундай «ҳафсала» ҳар доим бўлганида эди, тирбанд навбат кутишлар бўлмасди. Афсуски, бунга эришиш учун район халқ таълими бўлими ходимларини анча ишчанликка ўргатишга тўғри келади.

Собир Раҳимов район Совети ижроия комитетининг техник инвентаризациялаш бюроси (БТИ)га келганимизда, шаҳар аҳолисининг анчаси шу ерга тўплангандек туюлди. Участка қураётганлар кўп. Аммо уларга кўрсатилаётган хизмат-чи? Минг афсуски, бу ҳақда бир оғиз илиқ гап айтиш қийин.

— Мен «Матбуот» полиграфия ишлаб чиқариш бирлашмасининг 1-босмахонасида ишлайман, — дейди Нафиса Тўлаганова.— Сағбон кўчасидаги «Янги шитоб» проездида яшаймиз. 1985 йилнинг декабрь ойидан бери уйимизнинг планини олишга навбатда турибмиз. Мана орадан қанча вақт ўтди. Аммо план дафтаридан дарак йўқ. Сувга тушгандек, ғарқ бўлди...

Собир Раҳимов район уй-жой ишлаб чиқариш инспекцияси бошлиғи Шораҳмат Аҳроровни ўз ўрнида топа олмадик. Биз ундан «Нега БТИ да аҳвол бундай?» деб сўрамоқчи эдик. Айтишларича, у Тошкент шаҳар Совети ижроия комитетига кетган экан. Назаримизда, бюрога ташриф этувчиларни қабул қилишга бу ердагилар ортиқча ишдек қарашаётганга ўхшарди. Акс ҳолда одамларнинг талаби вақтида ўрганилиб, вақтида қондирилган бўларди.

Шу ўринда Собир Раҳимов район Совети ижроия комитетидагиларга ҳам икки оғиз эътирозимиз бор. Ижроия комитетнинг биноси ремонти суст олиб борилаяпти. Бу гражданларни қабул қилишда ҳам маълум қийинчиликлар туғдиряпти. Бунинг сабабини аниқлаш учун раҳбарларни топа олмай, ижроия комитетнинг ташкилий ишлар бўлими мудири Анвар Саъдуллаевга учрашдик.

— Раҳбарлардан бирортаси борми? — ундан сўрадик биз.

— Раҳбар мана биз-да, — деди у керилиб хонасига бошлар экан. Биз унга аҳволни тушунтирдик.

— Ижроқўм биносини капитал ремонтдан чиқариш иккинчи даражали иш, — деди бўлим мудири бизни хушламай. — Аввал болалар боғчалари, кейин мактаблар, ундан ортса ижроия комитет биноси ремонт қилинади. Назаримда, сизлар бу ерда ўз ишларингизни битиролмай, бирор жанжални атайлаб чиқариб юрганга ўхшайсизлар...

Ана муносабату, мана муносабат. Ижроқўмга ва унинг бўлимларига ҳар куни турли ташвиш ва юмуш билан юзлаб одамлар келадилар. Улар «мўътабар даргоҳ»даги «хотиржамлик» билан олиб борилаётган, ҳаммаёқни остин-устун қилиб юборган ремонт ишларини кўриб қандай фикрга боришаркан? Масаланинг бу томони наҳотки район ижроия комитетида ишловчи ҳар бир масъул ходимни ташвишга солмаса?

БЕМОРЛАР КИМНИ КУТИШЯПТИ?

«Октябрь» колхоз бозорининг шундоққина ёнгинасидаги эски, зах тортиб кетган бинони ҳеч ким даволаш муассасаси деб ўйламайди. Бироқ унга Собир Раҳимов районига қарашли 4-поликлиника жойлашган. Бир неча йиллардан бери бу поликлиника эгаллаган қаватларни ремонтдан чиқариш, шароитни яхшилаш тўғрисида эътирозлар билдирилмоқда, фикр-мулоҳазалар айтиляпти. Аммо ҳалигача ижобий самара сезилгани йўқ. Хўш, шундай экан поликлиникада аҳолига медицина хизмати кўрсатиш даражаси қандай? Ана шу қизиқиш билан даволаш муассасасига кириб борганимизда, кабинетлар олдида дили қақшаб ўтирган беморларга дуч келдик. Эшиклар қулфлаб қўйилган. Врачлар эса ҳадеганда кўринадиганга ўхшашмасди.

— Врач қабулига 12.30 да келгандим,— дейди Тошкент кўн-галантерея ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмаси тикувчи-мотористкаси Донохон Раҳматова. — Ярим соатдан бери оғриққа чидаб, хирургни пойлаб ўтирибман.

— Қаерга кетишган экан?

— Пастга, йиғилишга, иш пайтида йиғилишга бало борми? Одамларни қаранг, ранги сарғайиб кетди...

Одамнинг танаси дарддан азобланиб турган пайтда бировнинг ёрдамига муҳтож бўлиб қолишдан ҳам ёмон нарса йўқ. Яна бир суҳбатдошимиз — «Қаҳрамон она» Меҳри опа Юнусова бўлди. У беш йилдан бери қандли диабет касаллигидан қутила олмаяпти. Қилинган муолажалар эса унча ёрдам бераётгани йўқ экан. Бунинг эса сабаби бор: касалликка чалинган беморлар поликлиникада махсус рўйхатда туришади. Вақти-вақти билан врачлар улардан хабар олиб, назорат қилиб туришлари керак. Афсуски, Меҳри опа кейинги бир йил давомида поликлиникадаги врачларнинг «Ҳолингиз нима бўлди?» деб йўқлаб борганини эслай олмайди.

Касаллик варақасини олгани келган бемор Маҳбуба Мираҳмедова ҳам врачларнинг йиғилиши чўзилиб кетганидан хуноби ошди. Ичкарида нима гаплар бўлаяпти билмадигу, лекин бир нарсага ҳайрон қолдик. Наҳотки, куннинг қоқ ярмида йиғилиш ўтказишни врачлар ўзларига эп кўришган бўлишса?

— Оилали, фарзандли врачларимизнинг меҳнат қобилиятини ошириш мақсадида шу усулни танладик, — дейди 4-поликлиника бош врачи ўринбосари Олия Юнусхўжаева. — Эрталабки беш минутлик йиғилишга улар аранг улгуришади. Шунинг учун ҳам асосий гапларимизни жума куни гаплашиб олишни лозим кўрдик. Қолаверса, соат миллари 13 дан 14 гача бўлган вақтни кўрсатаётган бу пайтда врачларнинг қабули ҳам йўқ.

Бош врач ўринбосари худди ёш болага эртак айтаётганга ўхшарди. Ҳамма нарса у айтганидек силлиқ бўлиб чиқмади. Худди шу вақтнинг ўзида тўртта хонада врач беморларни қабул қилиши тўғрисидаги жадваллар рўйхати сирни ошкор қилиб қўйди. Бу пайтда мажлис ҳамон давом этаётган, беморлар эса врачларни бетоқат бўлиб кутаётган эдилар. Поликлиникадан қайтаётганимизда бош врач ўринбосари бизга танбеҳ берди.

— Аввал ишни эмас, шароитни яхшилашни ўйласаларингчи, бинонмиз эски, капитал ремонтга муҳтож. Қанча йиллардан бери айтиляпти бу ҳақда. Барибир фойдаси бўлмаяпти. Юқоридагилар ёрдам беришмаяпти...

Бу гаплардан биз «Барибир ёзганинглар билан бирор нарса ўзгариб қолармиди», — деган фикрни уқдик. Лекин бу саволга биз район соғлиқни сақлаш бўлимидагилардан, қолаверса Тошкент шаҳар соғлиқни сақлаш Бош бошқармасидаги мутасадди ўртоқлардан жавоб кутамиз.

«Тошкент оқшоми» рейд бригадаси:
Т. ТОШЕВ, Р. АҲМАДАЛИЕВ, Т. КАРИМОВ.

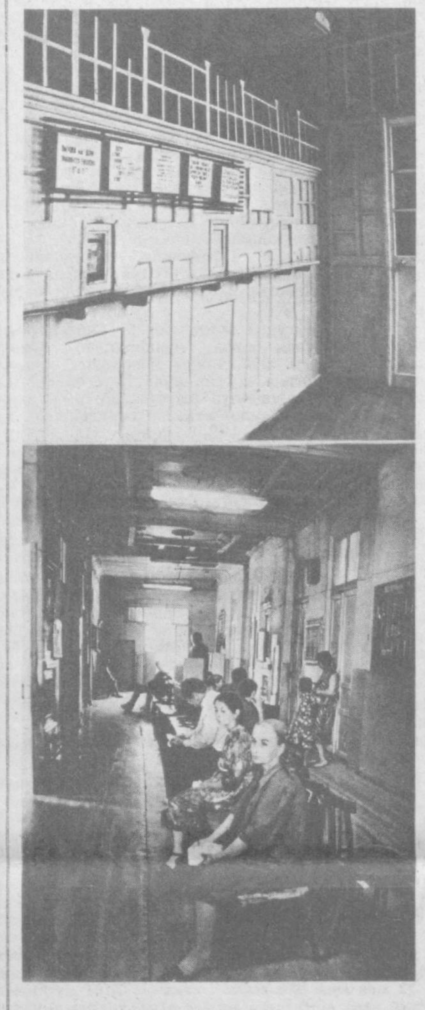

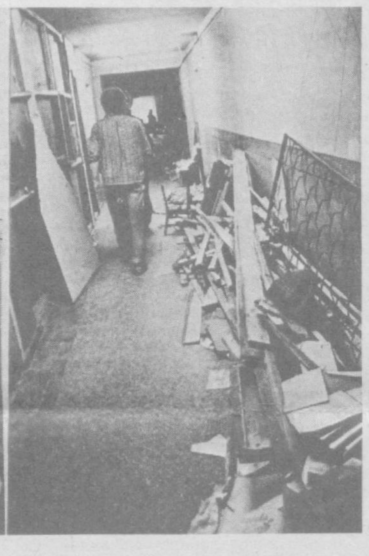

СУРАТЛАРДА: 4-поликлиника эшиклари ёпиқ; врач кутиб, сарғайган беморлар; С. Раҳимов район ижроия комитети бўлимларидаги қабул шундай шароитларда ўтмоқда.

Шарҳчи сатрлари

Президент услуби

Жимми Картер президентлик чоғида кундалик кечки юмушларини туґаллар экан, ўз ётоғига бир талай ҳужжатларни олиб кириб кетарди. Ҳар бир муаммони икир-чикиригача тушуниш учун у куну тун меҳнат қиларди. Оқ уйда унинг ўрнини босган Рональд Рейган умумий раҳбарликкина қилар эди, майда-чуйдалар билан қизиқмас, кечқурунлари ишламасди. «Еттилик»нинг навбатдаги учрашувларидан бири арафасида у ўзи учун тайёрланган қоғозлар билан шошилинч равишда танишиши лозим бўлишига қарамай, «Мусиқий садолар» фильмини охиригача кўргандан кейингина телевизор олдидан жилган, деб ҳам ёзишади. Жорж Буш ўзининг ана шу яқин ўтмишдошларига ўхшамайди. У Картер каби ғоят даражада синчков эмас, шунга қарамай у ётоқхоналардан бирини иш кабинети сифатида қайта жиҳозлаш ҳақида кўрсатма берибди. Президент ҳақидаги мана шундай ва шунга ўхшаш ахборотларни оммавий ахборот воситалари хабар қилади.

— Оқ уй ҳузурида қарийб икки минг америкалик журналист аккредитация қилинган, шулардан 500 нафари Қўшма Штатларнинг президенти фаолияти билан боғлиқ барча воқеаларни ҳар замонда эмас, кун сайин ёритиш билан машғул, — дейди президент матбуот хизматининг вакили Катрин Холт.

Фаолияти деган сўз остида кенг маъно ётади. Ҳукуматнинг фавқулодда баёнотлари ҳам, Ж. Бушнинг кутилмаганда ўз резиденцияси йўлкалари бўйлаб югуриш ҳақидаги қарори ҳам шу жумлага киради. Аммо бу давлат раҳбарининг ҳар сафарги югуриши қайд этиб борилади, деган гап эмас, шу билан бирга унинг дастлабки югуриши эътибордан четда қолмаслиги керак. Америка президентларининг ҳаёт тарзи, иш услуби, мулоқот қилиш одати ўрганиб борилади, матбуот томонидан ёритилади. Телевидение репортёрларнинг қотмадан келган, январь ойи бўлишига қарамай майка-иштон кийган Ж. Буш кетидан қандай изғиб юрганликларини томошабинларга ўз кўзлари билан кўриш имконини берадилар. Буларнинг ҳаммаси биргина томошабинларнинг табиий қизиқишини қондириш учун эмас, ҳамма президентдан воқиф бўлиши, унинг фаолиятини тушуниши учун ҳам қилинади.

Ҳозир Ж. Буш ҳақида қандай фикрлар билдирилмоқда? Ишчан одам, дейишяпти. Масъулият юкини ҳеч кимнинг елкасига соқит қилмай, эски ва янги муаммоларни мустақил ҳал этишга интиляпти. «Крисчен сайенс монитор»нинг ёзишига қараганда, ҳозир ҳукумат амалдорлари ва қонун чиқарувчилар «президентдан» деб белги қўйилган унинг шахсий мактублари» оқими остида қолишган. Уларнинг айримларини Ж. Буш ўз қўли билан битади, бошқаларини эса ёзув машинкасида чиққиллатиб ёзади. Аммо улар буйруқ ёки кўрсатма эмас — шунчаки маълумот бериш, ёхуд фикр алмашиш ҳақидаги илтимослардир. Буйруқ ёки кўрсатмалар беришнинг бошқа воситалари мавжуд. Р. Рейган сиёсий масалалар ҳақида ўзига Оқ уй аппарати ана шу масалалар юзасидан қарор қабул қилганидан кейингина доклад қилишларини хуш кўрар эди, деб қайд этади «Нью-Йорк таймс». Ж. Буш эса, қарорни ишлаб чиқиш жараёнида шахсан иштирок этишни яхши кўради.

Ғоят нуфузли орган бўлмиш Оқ уй аппарати вазифаларидаги рўй берган ўзгаришлар худди шу билан боғлиқ. Агарда у Р. Рейган даврида шу ердагиларнинг ибораси билан айтганда «бошқариш воситаси» бўлган бўлса, ҳозир унинг фаолиятида президент учун ахборотларни тўплаш устун туради. Ж. Буш ҳар куни мамлакатдаги ва чет эллардаги аҳвол тўғрисида Оқ уй аппаратининг раҳбари Жон Сануну ва миллий хавфсизлик масалалари бўйича маслаҳатчи Скоукрофт тайёрлаган маърузаларни тинглайди. Шунингдек, ҳар куни президентга Марказий разведка бошқармасининг доклади тақдим этилади. Р. Рейган даврида бундай қилинмасди.

Р. Рейгандан фарқли равишда Ж. Бушнинг ўз «хос кабинети» йўқ. Р. Рейганнинг ана шундай кабинетига собиқ президентнинг калифорниялик эски дўстлари кирар, улар энг муҳим тавсияномаларни ишлаб чиқаришарди, аммо улар таъсир мавқеига эга эмасдилар.

Ж. Бушнинг яқин мулозимлари — бу мамлакат раҳбариятида бош лавозимларни эгаллаган кишилардир.

Ж. Буш президентлик услубининг ўзига хос жиҳатларидан яна бири, бу ҳам уни аввалги ўриндошлардан фарқлаб туради, «инсоний мулоқот ва амалий фаолиятни ажратишни истамаслигидир», деб атешади. Тор доирадаги шахслар учун тушликларга ва фильмлар кўригига Оқ уйга ва шаҳардан ташқаридаги Кемп-Дэвид резиденциясига сармоячилар, ҳарбийлар, ташқи сиёсат экспертлари, обрўли журналистлар таклиф қилинади. Айни вақтда уларнинг Ж. Буш нуқтаи назарида туриши шарт эмас.

Бунинг моҳияти, эҳтимол, фақат ўзгалар фикри билан танишишгина эмас, шу билан бир қаторда президентнинг номдор меҳмонларга, айниқса журналистларга таъсир ўтказиш истагида бўлиши ҳам мумкин. Буни албатта ҳар икки томон тушунади. Айни вақтда Ж. Буш сара матбуот вакиллари билан суҳбатлашар экан, албатта ўз фикрини газета саҳифаларига ва телевидение экранига олиб чиқмаслик шартини қўяди. Шундай вазиятлар бўладики, журналистларга ахборот беришадию, аммо айни вақтда унинг қайси манбадан олинганлигини кўрсатмасликни талаб қиладилар ёки ундан фойдаланишни ман этадилар. Яқинда президент «Нью-Йорк таймс»нинг Вашингтондаги мухбири Р. Эппл ва яна уч таниқли журналистни таклиф қилган тушдан кейинги енгил тамадди вақтида хўжайиндан у баён этган нарсаларни «муаллифи Ж. Буш» деб кўрсатмаган ҳолда матбуотга бериш мумкин бўлган вақт келадими, деб сўрашган эди. «Агар сиз айтган нарсалардан мен фойдалана олмасам бундан ўқувчиларимга ҳеч қандай наф йўқ», деб таъкидлади Р. Эппл. Ж. Буш ўйлаб кўраман, деб ваъда берди. Орадан кўп ўтмай Оқ уйнинг матбуот секретари Мэрлин Фицуотер орқали; ҳамма нарса эски ҳолида қолади, кимлардир ахборотларни олади, аммо уни ўқувчиларга етказиш мумкин эмас, деб эълон қилинди.

Яқинда «Вашингтон пост» газетаси ва Эй-би-си телекомпанияси ўтказган жамоатчилик фикрини билиш натижалари шуни кўрсатдики, аксарият америкаликлар янги президентни ижобий баҳолайдилар, аммо буни ўзига хос, ҳозирча янгича ташаббуслар ёки янгича ғоялар билан таъминланмаган ширинкома деб ҳисоблайдилар. «Ж. Буш мамлакатни қайси йўналишда олиб бориши ҳақида жамоатчиликнинг ойдин тушунчаси йўқ», дейилади савол-жавоб муаллифлари.

Эдгар ЧЕПОРОВ,
АПНнинг ўз мухбири.
Нью-Йорк.

ГДРда 10.000 га яқин кар ёки эшитиш қобилиятида нуқсони бўлган болалар, ўсмирлар ва қизлар бор, деб хабар беради АДН агентлиги. Уларни ўқитиш ва жамият ҳаётига тўла ҳуқуқли аъзолари сифатида жалб этиш учун 21 та ихтисослашган ўқув муассасалари ташкил этилган.

Ўқувчилари барча зарур қўлланмалар билан бепул таъминланган Людвигслуста политехника ўрта мактабида 70 нафар тарбиячи ва педагоглар раҳбарлигида ҳозир мамлакат шимолий округи аҳолисининг 150 фарзанди шуғулланмоқда.

СУРАТДА: олти ёшли Рамона — биринчи синф ўқувчиси.

АДН—ТАСС фотоси.

Кичик бўлса ҳам ўйинчоқ эмас

Тошкентдаги болалар темир йўли пассажирларни шаҳар бўйлаб ташиш вазифасини ўз зиммасига олмоқда. Орадан бир йил ўтгач, унинг Ленин комсомоли номли паркдан то «Комсомол» метро станциясигача бўлган янги қисмини лойиҳалаш иши тугалланади.

«Среднеазиатская магистраль» газетаси шу ҳақда хабар бериб, болалар темир йўли ўзининг ярим асрлик тарихида биринчи бор ўз моддий базасини янгиламоқда, деб ёзди. Шу мавсумнинг дастлабки поезди янги йўлдан юра бошлади. Иккита янги тепловоз, тўртта шинам пассажирлар вагони олинди. Оталиқ қилувчи Ўзбекистон радиоси ходимлари дикторлик пультини монтаж қилишда ёрдам бердилар, болаларга темирйўлчи касбини ўргатиш учун видеомагнитофон ва телевизор ажратдилар.

Оқсаб қолган энг оддий масалалардан бири ҳам ҳал этилди: болалар янги кийимбош формасини кўпдан бери олмагандилар. Ҳа, уставда кўрсатилган формасиз темирйўлчи қанақа темирйўлчи бўлар эди. Мана эндиликда дастлабки юз комплект форма тайёрланди, яна шунча форма буюртмага берилди.

Темир йўл бошлиғи қилиб коллектив томонидан янги сайланган Ким Ҳакимович Габдиевнинг иши кўпгина ўзгаришларга олиб келди. Бу уддабуро ва фаол киши «катта» Ўрта Осиё магистрали бошлиқларига тинчлик бермай, ўз шогирдларининг манфаатларини ҳимоя қилиб келмоқда. Бошлиқлар ҳам бундан хижолат эмаслар: болалар темир йўли кўплаб моҳир ва виждонли меҳнаткашларни етказиб чиқарди. Мана, ҳозир бу ерда тарбия топган кўпгина ёшлар темир йўл транспорти техникумида таълим олмоқдалар. Болалар магистралининг ёш меҳнатчилари катта ёшдаги бошқа ҳамкасбларига намуна бўлмоқдалар: уларда коллектив пудрат, бир неча касбда ишлаш, ўз-ўзини контрол қилиш кенг йўлга қўйилмоқда. Рационализаторлик ишлари учун болалар темирйўлчилар марказий болалар уйининг фахрий ёрлиғи билан тақдирландилар. Бу — шу ерда ўтказилган болалар техника ижодиёти Бутуниттифоқ конкурсида муваффақиятли қатнашганлик учун берилган мукофотдир. **(ЎзТАГ).**

Ёдномалар

Тилшунос олим хотираси

Меҳнат Қизил Байроқ орденли В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг профессори, машҳур тилшунос олим, моҳир педагог, филология фанлари доктори Аюб Ғуломов ҳаёт бўлганида 75 баҳорни қаршилар эди. У ўзбек тилшунослигининг фонетика, морфология, синтаксис, тил тарихи, тарихий фонетика, қиёсий грамматика, шунингдек, ўрта мактаб ва олий ўқув юртлари учун мўлжалланган программалар, дарслик ва қўлланмалар яратган, тилшунос фанимиз равнақига салмоқли ҳисса қўшган забардаст олим ва камтар инсон эди.

А. Ғуломовнинг «Ўзбек тилида аниқловчилар», «Ўзбек тилида келишиклар», «Ўзбек тилида кўплик категорияси», «Ўзбек тилида урғу», «Содда гап синтаксиси», «Ўзбек тилида сўз ясаш йўллари», «Ўзбек тили морфологиясига кириш», «Феъл», «Содда гап» ва рус ҳамда ўзбек тилларидаги кўплаб ишлари ҳозирга қадар чуқур илмийлиги, пухталиги билан алоҳида ажралиб туради. Саксондан ортиқ илмий ишларнинг муаллифи А. Ғуломовнинг илмий раҳбарлигида шогирдларидан фан докторлари ва фан кандидатлари етишиб чиққан.

Забардаст олим ва моҳир педагог А. Ғуломов 1942 йилдан то умрининг охиригача В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг филология факультетида ўзбек тилшунослиги кафедрасининг мудири бўлиб ишлади. У меҳрибон устоз бўлиш билан бирга, яхши инсон эди. Зеро, яхши инсонларнинг номи унутилмайди. Куни-кеча университетнинг маданият саройида Аюб Ғуломов ижодига бағишланган илмий-назарий конференция бўлиб ўтди. Уни академик Ш. Шоабдураҳмонов қисқача кириш нутқи билан очди. Аюб Ғуломовнинг ҳаёт йўли ва илмий-педагогик фаолияти ҳақида СССР Педагогика фанлари академиясининг мухбир аъзоси М. Асқарова, профессорлардан А. Ҳожиев, И. Қўчқортоев, К. Назаров, самарқандлик Р. Қўнғуров, андижонлик Ҳ. Нурманов, бухоролик Ҳ. Неъматовлар, шунингдек Ўзбекистон ССР халқ шоири Э. Воҳидов, «Шарқ юлдузи» журналининг бош муҳаррири, ёзувчи Ў. Ҳошимовлар тўлқинланиб гапирдилар. Ўнлаб олим ва педагоглар Аюб Ғуломов ҳақидаги хотиралари билан ўртоқлашдилар.

Рус группаларида ўзбек тили кафедрасининг мудири М. Қодиров «Аюб Ғуломов хотирасини абадийлаштириш режалари» билан таништирди. Илмий-назарий конференция доцент Ёқуб Ғуломов бошчилигида «Аюб Ғуломов архиви билан танишув» билан якунланди.

С. РИЗАЕВ,
филология фанлари кандидати, доцент.

Жонажон Ватан бўйлаб

ДОНЕЦК. Донецкдаги «аниқ машинасозлик» мудофаа корхонасининг маҳсулотлари эндиликда ҳарбий полигонда синаб кўрилаётгани йўқ. Корхона харидоргир маҳсулотлар ишлаб чиқаришни йўлга қўйди. Шахтёрлар ўлкаси аҳолиси корхона конвейерларидан чиққан идиш-товоқлар, электр товарлари, ваннахоналар учун гарнитурлар ва бошқа хўжалик буюмларини ҳам бажонидил сотиб олаяпти. Озиқ-овқат ва қайта ишлаш саноати учун ускуналар ҳам ишлаб чиқарила бошланди. Чунончи, сабзавот ўрайдиган автомат линия СССР Халқ Хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг олтин медали билан мукофотланди ва ҳозирдаёқ кўплаб ишлаб чиқарила бошланди.

ЕРЕВАН. «Арминпроцветмет» мутахассисларининг рангли металлургия заводларидаги табиатни муҳофаза қилиш иншоотларида фойдаланишга мўлжалланган иккита ишланмаси «Экология» умумиттифоқ программасига киритилди. Ишланмалардан бири Кафан шаҳридаги мис-молибден комбинатида синовдан муваффақиятли ўтди: у ишлаб чиқаришда фойдаланилган сувнинг заҳарланиш даражасини уч баравар камайтириш имконини берди. Энди бу ердаги Вохчи дарёси суви анча тозароқ бўлади, корхона эса бу йил юз минг сўмлик қўшимча мис олади.

ВОЛОГДА. В. И. Ленин номли совет болалар фондининг область бўлими «Эзгулик учун мукофот» таъсис этди. Ҳар йили мазкур мукофотни етим болаларни тарбиялаётган кишиларга беришга қарор қилинди. Мукофотга номзодларни болаларнинг ўзлари тавсия қиладилар. Болалар уйининг тарбиячиси Н. Булах, медицина ҳамшираси А. Акинтьева, кир ювувчи Л. Аларичева шу мукофотга биринчи бўлиб сазовор бўлдилар.

ЧЕБОКСАРИ. Баҳордаги кечиктириб бўлмайдиган ишлар ҳар қанча шоширмасин, Чувашиянинг Батирев районидаги «Гвардеец» колхозида ҳеч ким ўзининг ҳали шудгор қилинмаган томорқаси учун ташвиш чекмайди: бу ердаги шахсий хўжаликларга энг мақбул муддатларда ишлов берилади. Хўжаликда 300 гектардан зиёд ерни эгаллаб турган юзлаб шахсий томорқа бор. Техника бемалол ҳаракат қилиши учун барча девор-тўсиқлар олиб ташланди. Энди тракторлар марзалар орасида бориб-келиб сарсон бўлмайди, ернинг ҳам ҳеч бир жойи бўш қолмайди. Колхоз тракторчилари бу ерларни куздаёқ чуқур шудгорлаб қўйдилар, энди тупроқ культивация қилинса бас. Ниҳоллар униб чиққач, улар қатор ораларини юмшатишни ҳам ўз зиммаларига оладилар.

(ТАСС).

Анна Ахматова: иккинчи умр

ЛЕНИНГРАД. Анна Андреевна Ахматованинг (1989—1966 йиллар) шеърияти китобхонларининг янгидан-янги авлодларини мухлислари даврасига жалб этмоқда. «Унинг нутқи олижаноб, унинг қиёфаси гўзал, жасорати эса халқчил, қўшиқларининг мазмуни равшан» — шоир Михаил Дудин ўзининг буюк замондошини ана шундай деб таърифлаган эди. У туғилган куни шу йил ёзда нишонланадиган шоиранинг адабий меросини ўрганиш Бутуниттифоқ комиссиясига раҳбарлик қилмоқда.

Мазкур сана чинакамига Бутуниттифоқ кўламида нишонланади, шундай бўлса ҳам Ахматованинг таржимаи ҳоли билан бевосита боғлиқ Ленинград шаҳри ана шу тантаналарнинг марказига айланади. Ленинград шаҳар Совети ижроия комитети Фонтанка дарёси соҳилида, Шереметьев саройининг боғдаги қўшимча иморатида Ахматова музейини ташкил этиш ҳақида қарор қабул қилди. Унинг ўз ибораси билан айтадиган бўлсак, ана шу «Фавворали уйда» Анна Андреевна 1923 йилдан бошлаб узоқ вақт яшаган.

Ахматованинг давлат музейи дастлабки қадамларини қўймоқда, адабиёт ўқитувчиси В. А. Биличенко томонидан ҳунар-техника билим юртида ташкил этилган халқ музейи эса бир неча йиллардан бери фаолият кўрсатиб келаяпти.

Анна Андреевнанинг ҳаёти оғир бўлган, унинг тақдири фожиаларга бой. Шунга қарамай — турмушдаги, ижтимоий фаолиятидаги ва шахсий ҳаётида у ўзининг кўтаринки, тиниқ овозини сақлаб қола олган.

СУРАТЛАРДА: А. А. Ахматова Н. С. Гумилев ва унинг ўғли Лева билан. 1915 йилда олинган ушбу сурат ташкил этилаётган музейдан ўрин олади; А. А. Ахматованинг шахсий буюмлари — бўлажак музей экспонатлари; А. А. Ахматованинг халқ музейида.

Ю. Белинский фотоси, ТАСС фотохроникаси.

Яшил дорихона

«Унутилган» бир гиёҳ

БУ ГИЁҲ ўзбекчада арслонқуйруқ, русчада «пустирник», лотинчада «леонура» номи билан юритилади. Бу ўсимлик республикамизнинг тоғли районларида ўсади. Арслонқуйруқ кўп йиллик, бўйи 50—200 сантиметрга етадиган ўсимлик. Пояси тўрт қиррали, шохланган. Барги тухумсимон, пояда банди билан қарама-қарши жойлашган. Гуллари гултўпламини ҳосил қилади. Меваси тўртта—ёнғоқча.

Арслонқуйруқ «унутилган» гиёҳ эди. Ғарбий европалик гиёҳшунослар уни XV асрда қўллаган бўлсаларда, сўнг XIX асрда ва XX асрнинг бошларида қўлланилмади. Халқ табобатида ўсимлик юрак, меъда хасталикларида даволаш учун ишлатилди. Баъзи шифокорлар ўтган асрда ўсимликни қувватбахш омил сифатида тавсия этишганди. Фақатгина ҳозирги асрнинг 30-йилларида ўсимликка эътибор берилиб, ўрганиш бошланди ва тинчлантирувчи хосияти борлиги аниқланди. У ҳозирда доривор гиёҳ сифатида маданийлаштирилди. Гиёҳ кўпгина мамлакатларда кенг миқёсда ишлатилади. Масалан, руминиялик шифокорлар уни нафақат юрак малҳами сифатида, шу билан бирга базедов хасталигида, эпилепсияда қўллашади. Англияда ўсимлик невролгия, истерия, юрак кучсизланиши ва ҳансирашида ишлатилади. Болгарияда ўсимлик қон тўхтатувчи омил тариқасида қўлланади. Унинг препаратлари қон ивиш процессини тезлаштиради.

Медицинада гиёҳнинг ер устки қисми қадрланади. Унинг таркибида алкалоидлар, ошловчи моддалар, сапонинлар, қанд ва аччиқ моддалар, эфир мойи, кверцетин, рутин, квинквелозид, А ва С витаминлари бор. Биологик таъсири жиҳатидан ўсимлик тоғ сумбулига яқин туради. Дорихоналардан унинг препаратлари — настойка, экстракт майдаланган ўтини харид қилиш мумкин. Албатта уни мутахассис маслаҳатига кўра ишлатиш керак.

М. МИРЗАШАРИПОВ,
фарғоналик доришунос.

Гўзаллик яратаётганлар

Гуллар кўриги

Олимларнинг фикрича, гўзал нарсаларга тикилиб қараш одам асабларини тинчлантирар, унга руҳий озиқ бахш этар экан. Ана шундай гўзаллик тимсолидан бири — гуллардир.

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасининг тематика павильонида анъанавий гуллар кўриги ўтказилди. Унда Р. Р. Шредер номидаги илмий ишлаб чиқариш бирлашмаси, республика Фанлар академиясининг Ф. Н. Русанов номидаги Ботаника боғи, Фарғона, Андижон, Қўқон, Самарқанд, Бухоро ва Чирчиқ шаҳарларидаги кўкатчилик комбинатлари иштирок этишди.

Европа гулларининг Ўрта Осиё иқлимига мослаштирилган турлари, гуллайдиган лимон туплари, манзарали ўсимликлар айниқса, кўпчиликка манзур бўлди.

Кўрик сўнгида гуллар ва гул уруғлари савдоси уюштирилди.

Дилшод ҚАЮМОВ.

Қатралар

БОШИ ОЧИҚ

Қўшни жувон «ҳали турмушга чиқмаганми» деган мазмунда Фазилат холадан сўради:

— Шоҳистахоннинг боши очиқ эканми?

— Боя кўрувдим, бошида рўмоли бор эди шекилли, — деб жавоб берди шошиб турган Фазилат хола.

СЕЗГИР ХОТИН

Эрини ўпич билан кутиб олган хотин ноз билан деди:

— Кабоб еб, яна қорин тўйғазиб келибсиз-да.

— О, хотинжон, жуда сезгирсан-да, — деди эр. — кабоб еганимни дарров сездинг-а...

— Ҳа-да, ер остида илон қимирласа ҳам сезаман, мучалим ит-да.

ҚЎЛИ ЭГРИ ТИКУВЧИ

Тикувчидан кўйлагини олиб кийиб кўрган аёл ҳайрон бўлиб деди:

— Кўйлагимни тор тикиб қўйибсиз-ку.

— Озмоқчиман деганингизни ҳисобга олдим-да, ўргилай, — деди қўли эгри тикувчи.

ЎПКА ЭМАС

Шошиб бораётган дўстини кўрган ҳазилкаш йигит деди:

— Ўпкангни қўлтиқлаб бунча югурмасанг?

— Бу ўпка эмас, хотинимга олган 400 сўмлик кўйлак-ку!

Мавлуда ҚОДИРОВА,
Собир Раҳимов районидаги 219-мактаб ўқитувчиси.

Акс-садо

«Муаллим мавқеи»

«Тошкент оқшоми», 1989 йил, 15 апрель

Ушбу мақола эълон қилингандан кейин редакциямиз муаллимлардан, бўлажак ўқитувчилардан, турли касб эгаларидан кўплаб мактублар олди. Муаллифлар халқ таълими соҳасидаги айрим нуқсонлар, етишмовчиликлар, уларни бартараф этиш ҳақида жон куйдириб ёзадилар. Қуйида ушбу мактублардан айримларини эътиборингизга ҳавола қиламиз.

⊙ «Устоз — отангдан улуғ, — дейди доно халқимиз, — чунки отанг сени дунёга келтирса, устоз сенга дунёни танитади».

Турли даражадаги съездлар, сессиялар, конференциялар, симпозиумлар, слётларда муаллим обрўси, мавқеи тўғрисида баландпарвоз нутқлар, докладлар ирод этилиб, ундан ҳам жарангдорроқ қарорлар, резолюциялар, тавсияномалар қабул қилинган. Оқибатда-чи? Оқибатда «Отамиздан улуғ» шахс муҳокама учун мавзу бўлиб турибди.

«Ҳамма яхши нарсалар — болаларга!», «Болалар — келажагимиз» — жуда оқил шиорлар. Фақат шиор — шиор учун бўлмаслиги керак.

Инсон шунинг учун инсонки, у фақат бугунги куни билангина эмас, балки келажаги билан ҳам яшайди. Келажакни нима белгилайди? Гап айланиб келиб, таълим системасининг асосий бўғини мактаб, ўқитувчи ва ўқитиш даражаси масаласида тўхтайди. Мактабнинг моддий таъминоти ва ўқитувчининг шароити эса... ўзингизга маълум.

«Ўқитувчи, — деганди М. С. Горбачев, — қайта қуришда қатнашувчи энг муҳим шахсдир. У бизни эътиқод, билимдонлик ва эҳтирос билан қўллаб-қувватласа, қайта қуришнинг кўпдан-кўп янги астойдил тарафдорлари ва курашчилари, революцион социалистик ишнинг давомчилари майдонга келаверади».

Демак яна баландпарвоз қарорларга маҳлиё бўлиб қолмаслик учун мунозара натижасидан келиб чиқадиган вазифаларни халқ депутатларига наказ қилиб топшириш керак.

М. ЕРМУҲАМЕДОВА,
46-ўрта мактабнинг она тили ва адабиёти ўқитувчиси.

⊙ Мақолада тилга олинган асосий масалалар ўз вақтида кўтарилган деб ҳисоблаймиз ҳамда ўз фикрларимизни баён қиламиз.

Мактабларнинг моддий таъминоти ҳалигача қониқарлимас, ажратилган маблағлар мактабга техник восита ва мебеллар учун етмайди. Амалий машғулотлар учун жиҳозлар кўп мактабларда умуман йўқ.

Қўшимча маблағ ажратиш оталиқ ташкилотлари зиммасига юклатилган. Мактабнинг оталиқ ташкилоти билан алоқаси етарли мустаҳкамланмаган. Мактаб жиҳозланиши ва ремонтларидан, хўжалик ишларидан мактаб директорини бутунлай озод қилиш керак, бу борада иш Чехословакия Социалистик Республикаси ва бошқа мамлакат тажрибалари асосида қурилиши керак. Оталиқ ташкилотларидан ҳозирги кунда тўлиқ фойдаланиш учун мактабга ёрдам бериш пунктини Низомда кўрсатилса тўғри бўлади.

Ўқитувчининг назарий бойлигини ошириш ва ўқувчилар билимини чуқурлаштириш мақсадида ўқув фанлари бўйича чиқарилаётган дарсликлар, қўлланма ва методик адабиётлар ўзбек тилида чоп этилиши зарур.

Кўргазмали қуроллар, дидактик материаллар диафильмлар, диапозитивлар ва бошқа техник воситалар республика ўқув-методика кабинети томонидан маҳаллий шароитга мослаштирилган ҳолда системалаштирилиб чиқарилса мақсадга мувофиқ бўлади.

Мактаблар сонини кўпайтириш ёки мавжуд мактабларни кенгайтириш туфайли бир сменали ўқишга ўтиб, ўқувчилар сонини синфларда 20—25 тага келтирилса билим сифати ортади.

Ўқитувчи ишининг самараси юксак бўлишига эришиш учун асосий оғирлик бир ставка бўлиб, соати ўзгармай, тўланадиган маблағ оширилиши ёки маблағ ўзгармасдан ортиқча соатлар камайтирилиши, ўқитувчилар учун тўгарак машғулоти, консультация ва қўшимча соатлари учун ҳақ тўланиши, бундай ҳолда ўқитувчининг ишлайдиган синфлари ҳисобга олиниши шарт деб ўйлаймиз.

Х. ЮНУСОВ,
Б. НУЪМОНОВ,
К. ТЎРАҚУЛОВ,
Тошкентдаги 169-мактаб.

⊙ Ҳақиқатан ҳам кўп муаллимлар ўз ишларига шунчалик берилиб кетганларки, қўлларида касаллик варақалари бўлса ҳам, ўқувчиларни кўзлари қиймай дарсни ташлаб кетолмайдилар.

Деярли ҳамма мактабларнинг саксон фоизини хотин-қиз муаллимлар ташкил қилади. Бу аёлларнинг декретга чиқиши, боласи бетоб бўлиб қолиши бор. Натижада баъзан ўқувчиларга ушбу қолдирилган дарсни ўтиб беришга ўқитувчи топилмайди. Шунинг учун ёш муаллимлар мактабларга борганларида 2-3 йил ишлаб кетиб қолмасдан, балки 15—20 йил ишлаб болалар тарбиясида ва уларни ўқитишда яқиндан ёрдам берсинлар.

Н. ИСМОИЛОВА,
ТошДУ талабаси.

⊙ Мақолада фақат шаҳар мактаблари мисол қилиб келтирилган, қишлоқ мактабларида эса аҳвол бундан ҳам ёмон, алоҳида фан кабинетлари йўқ. Яна бир масала — бу дарслик масаласи. Мен ўзим тарих фанидан дарс бераман. Ишонасизми, ўқувчиларга айниқса, «Ўзбекистон ССР тарихи» дарслиги битта синфга, яъни 36—40 та ўқувчига 3 ёки 4 та! Ваҳоланки биз Ўзбекистон тарихини жуда чуқур ва мукаммал ўрганишимиз керак.

Яна бир таклифим: мактаб билан олий ўқув юртлари ўртасида алоқа яхшиланса ва ўзаро ишлар олиб борилса.

Ж. УМАРОВА,
Тошкентдаги 46-мактаб.

⊙ Мактаб интернатимизда республикамиз барча областлари ва Қорақалпоғистон АССРнинг иқтидорли ўқувчилари таълим олишади. Интернатни тамомлаган ўқувчилар Москва, Ленинград, Новосибирск ва Тошкент олий ўқув юртларида таълим олишди ва олишмоқда. Улар орасида фан кандидатлари, илмий ходимлар ва аспирантлар бор.

Афсуски, область ва районлардан борган сари қобилиятли ўқувчилар кам келишаяпти. Бунга областлардаги мактабларнинг математика, физика ўқитувчилари ва РайОНО ходимлари актив ёрдам беришса, айни муддао бўлар эди.

Мактаб коллективига ТошДУ ва ЎзССР Фанлар академияси математика институтининг бир группа фидойи ёш олимлари яқиндан ёрдам беришмоқда. Лекин уларга тўланадиган иш ҳақи жуда кам миқдорда. Агар улар бошқа олий ўқув юртларида ишлашса (соатбай ёки шартнома асосида) ҳозирги иш ҳақларидан 2—3 баробар кўп ҳақ олишар эдилар. Шуни ҳисобга олиб, уларга тўланадиган иш ҳақи миқдорини қайта кўриб чиқиш керак.

Интернат ўқув базаси ночор аҳволда, ётоқхоналар ремонтталаб, ўқув хоналари етарли эмас.

Ўқитувчилар ўқувчилари эришган муваффақиятларига қараб тақдирланмоқлари лозим. Бунда, албатта, олий ўқув юртларига кирган ва уларни муваффақиятли тамомлаганлари эътиборга олиниши шарт. Яхши кўрсаткичга эришган ўқитувчилар методист ўқитувчи, республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи ва бошқа унвонларга тавсия қилишлари ҳамда тақдирланишлари адолатдан бўлади деб ўйлаймиз.

А. ТОЛИПОВА,
республика ёш ихтирочилар, физиклар ва химиклар мактаб интернати.

⊙ Давр талабига монанд дарсларни ўтиш учун, замонавий тарзда жиҳозланган предмет кабинетлари, методик кўргазмалар бўлиши лозим. Айниқса, «Оила этикаси» фанини ўқитишда талабга жавоб берадиган қўлланмаларнинг йўқлиги муаммолигича қолаяпти. Шуларга қўшимча ўқитувчи, айниқса синф раҳбари, турли зарур-нозарур ишлар, расмиятчиликлар билан ҳаддан зиёд бандлиги, асосий вазифаси ўқув-тарбия ишларига етарлича тайёргарлик кўришга халал беради.

Кутубхонага олинаётган дарсликлардан баъзилари (10-синф, Совет адабиёти хрестоматияси, 10-синф, химия, 9—10, геометрия, 9—10-синф Ўзбекистон ССР тарихи ва ҳоказо) ўқувчилар контингентига нисбатан ортиқ даражада берилади, ҳатто программа ўзгаргудай бўлса, кутубхона ҳисобидан чиқарилишга тўғри келади. Афанасьевнинг «Оила» китобининг 2 та нашри ҳам китоб жавонида жой эгаллаб ётибди, ўқувчиларимиз ундан фойдаланолмайдилар, чунки программага тўғри келмайди. 4 йил ўтгач, кутубхона фондидан чиқаришга мажбурмиз. Хуллас, давлатнинг пуллари беҳуда сарфланаётганига жуда ачинасан, киши.

Район халқ таълими бўлими методистлари мактаб ўқитувчилари билан ҳамжиҳатликда иш олиб боришлари зарур. Ўқитувчиларни кундалик зарур озиқ-овқат маҳсулотлари билан етарли таъминлаш керак.

Биринчи навбатда мактаб, оила, жамоатчиликнинг ўзаро алоқаларини яхши йўлга қўйиш; вақти-вақти билан район раҳбарларини ўқитувчилар билан учрашув — суҳбатларини уюштириш; матбуот, радио, телевидение орқали таълим-тарбияга боғлиқ мақолалар, эшиттириш-кўрсатувларни тез-тез қизиқарли, мазмунли, жонли тарзда ташкил этиш; ўқитувчиларнинг ойлик маошларини уларнинг ишларини сифатига (бунда биринчи навбатда ўқувчиларнинг билими, тарбияси, ўқув-масаласи назарда тутилсин) қараб белгиланса, дарс соатлари ҳам шунга боғлиқ ҳолда тақсимланса, таълим-тарбиядаги кўзда тутган натижага эришсак бўлади.

М. УМАРОВ,
Б. ХУЖАОХУНОВА,
Х. МАҲМУДОВА,
Тошкент районидаги 11-мактаб.

Шунингдек, Сирдарё область ўқитувчилар малакасини ошириш институти математика кабинети мудири А. Рустамов, наманганлик Р. Хушназаров, хоразмлик Қ. Нуримов, О. Эгамбердиев, ТошДУ математика ўқитиш методик мудири ўқитувчиси Б. Хўжаев, ТошДУ талабаси Б. Абдуллаев, К. Ушинский номли ўқитувчилар малакасини ошириш ва қайта тайёрлаш марказий институти математика кабинети мудири А. Акмаловлар ҳам «Муаллим мавқеи» мақоласи юзасидан ўз фикр-мулоҳазаларини ёзиб юборишган.

Турфа олам

ҲАВАСКОР-МЕТЕОРОЛОГ

Германия Демократик Республикасининг Клоков посёлкаси (Нойбранденбург округи) ва теварак-атрофдаги кўпгина қишлоқларнинг аҳолиси об-ҳаво маълумотларини билиш учун метеорология бюросига эмас, ўзларининг юртдошлари, чорвачилик кооперативининг диспетчери 64 ёшли Гюнтер Праловга мурожаат этадилар. Мана қирқ йилдирки, у кун сайин ҳеч канда қилмай кузатув ишларини олиб боради, ёғингарчиликларни, шамол кучини ва момақалдироқларни, туман ва совуқни қайд этиб боради. Унинг боғи митти ҳажмдаги росмана метеорология станциясини эслатади.

ГДРда биргина Г. Пралов метеорология билан қизиқмайди. Республиканинг турли бурчакларида яна 1 минг 300 нафар метеорологларнинг кўнгилли ёрдамчилари истиқомат қилишади. Улар оператив маълумотларни оғзаки бериб туришади, ҳар ойда бир марта метеорология станциясига кенгайтирилган ҳисоботларини йўллайдилар. Бу об-ҳаво инжиқликларидан бирортасини ҳам эътибордан четда қолдирмасликка ёрдам беради. Масалан, шу йил март ойида ГДР осмонида «Шимол ёғдуси» кузатилган эди. Айнан улар туфайли Европа мамлакатлари учун ана шу ғаройиб воқеанинг батафсил манзарасини акс эттириш мумкин бўлди. Ҳаваскор метеорологларнинг ахборотлари қишлоқ меҳнаткашлари учун, авиация ва транспорт ходимлари учун аниқ маълумотларни беришда ҳам катта роль ўйнамоқда.

ФЕЪЛИНГИЗГА ҚАРАБ ОВҚАТЛАНИНГ

Агар табиатингиз енгил бўлса, теварак-атрофдагилар билан мулоқотда серзарда бўлсангиз ўз овқатланиш рационингизни ўзгартириб, сабзавотлар ва сут маҳсулотлари билан овқатланишга ўтинг. Турли озиқ-овқат маҳсулотларининг инсон организмига таъсирини махсус тадқиқ этган Ҳиндистоннинг Гвалияр шаҳри врачлари шундай тавсия бермоқдалар.

Улар узоқ вақт давомида 250 нафар кишининг юриш-туришини кузатиб, шундай хулосага келдилар: гўштли маҳсулотларни истеъмол қилувчиларнинг 85 фоизи ҳаддан ташқари серзарда ва тажовузкор бўлади. Айни вақтда, сабзавот ва сут маҳсулотларини истеъмол қилувчиларнинг 90 фоизи хотиржам ва вазмин бўлади. Бундан ташқари медиклар озиқ-овқатга гўштли маҳсулотларни истеъмол қилувчи кишиларга нисбатан уларни истеъмол қилмайдиганлар кўпроқ яшашини аниқладилар. Сабзавот ва сут маҳсулотларини истеъмол қилувчилар рак ҳамда юрак-қон томир хасталикларига камроқ чалинишади. Умуман, гўштли маҳсулотларни истеъмол қилмаслик, инсон организмини жисмоний ва асабий зўриқишларга нисбатан бардошли қилади, деб ҳисоблашади докторлар Ж. Сингх ва К. Дабас.

ҒАРОЙИБ ЭКСПОЗИЦИЯ

1992 йилда Севильяда ўтадиган жаҳон «Экспо—92» кўргазмасида Швейцариянинг экспозицияси ғоятда ғаройиб кўринишга эга бўлади. Павильон сифатида яхлит муздан ясалган 30 метрли минора қад кўтаради. Меъмор Винцет Манже тақдим этган ана шу ғаройиб иншоотнинг лойиҳаси Цюрихдаги конкурсда биринчи ўринни эгаллади. Павильон бир йўла 4 минг томошабинни қабул қила олади. У махсус совутиш қурилмаларидан ташқари улкан чархпалак соябон билан жиҳозланади. Ана шу соябон муз деворларни тик қуёш нурларидан тўсади.

Муз павильон Испаниянинг жанубида одатдан ташқари қиёфага эга бўлади, деб қайд этади «Бунд» газетаси. Бундан ташқари унинг яна бир жиддий афзаллиги бор — кўргазма ўз ишини тугатганидан сўнг уни бузиб ўтиришнинг ҳожати йўқ... ўз-ўзидан эриб кетади.

ФАРҚИГА БОРМАБДИ

Американинг Миннесота штатида истиқомат қилувчи Скотт Брант кечқурун уйига қайтаётиб буталар орасида кичкинагина итни кўриб қолди. Ит унга яқинлашиб суйкала бошлади.

Раҳми келган Скотт бечорани уйига олиб келди. Аммо орадан кўп ўтмай ғаройиб воқеалар рўй бера бошлади. Инсоннинг тўрт оёқли «дўсти» барча мебелларни ва пойафзалларни ғажиб ташлаб, баланд овозда ириллай бошлади. Хўжайинга ветеринария врачини чақиришга тўғри келди. У келгани заҳоти ҳайвонот боғига қўнғироқ қилди. Етиб келган хизматчилар Брантнинг «ити» яқинда ҳайвонот боғидан қочиб кетган тўрт ойлик шер боласи эканлигини аниқладилар, деб ҳикоя қилади Югославиянинг «Политикин забавник» журнали.

Мактаб: ислоҳот қирралари

Учинчи синфдан... бешинчига?

Киров районидаги 83-ўрта мактабда «Алифбе байрами» ўтказилди. Қизиқарли кечада олти ёшли ўқувчилар ўқув йили давомида эгаллаган билимларини намойиш қилдилар.

СУРАТДА: ўқитувчи Г. Жамилова кичкинтойлар даврасида.

Х. Мирзакаримов фотоси.

«Менинг қизим учинчи синфни тугатиб, бир йўла бешинчи синфга «сакраб» ўтаяпти. Дарвоқе, мактабдаги бошқа ҳамма ўқувчилар ҳам шундай. Масалан, 7-синф ўқувчилари келаси йилда 9-синфда ўқишади ва ҳоказо. Бунинг сабаби нима? Ўқувчиларнинг ўртада бир синфни қолдириб «сакраш»лари улар оладиган билимлар сифатига таъсир қилмасмикан, мактаб программасини ўзлаштиришда қўшимча қийинчиликларни вужудга келтирмасмикан? ЎзТАГ мухбири ота-оналардан бирининг бу саволларини шарҳлаб беришни Ўзбекистон ССР Халқ таълими министрлигининг умумтаълим мактаблари бўлими бошлиғи Г. Я. Алимовадан илтимос қилди.

— Бундан уч йил муқаддам эксперимент бошланди: олти ёшли болалар ўқитиладиган синфлари бўлган ислоҳ қилинган мактаб очилди.

Мазкур мактабда бундай ўқитиш таълимнинг оддий усуллари билан баравар олиб борилди. Олти ёшдан мактабга чиққанлар ҳозирги ўқув йилида учинчи синфни тугатишаяпти ва тўртинчи синфга ўтишади. Лекин билим даражаларига кўра улар мактабга етти ёшдан чиққан ўқувчиларга келаси йили етиб оладилар. 1990—1991 ўқув йилидан, яъни эксперимент тугалланган пайтдан бошлаб бешинчи синфлар мактабнинг уч йиллик ва тўрт йиллик ўқув программасини тугатган ўқувчилардан тузилади.

Шу муносабат билан янги ўқув йилидан бошлаб бошқа барча ўқувчиларнинг синфи ўзгаради. Масалан, саккизинчи синф ўқувчилари бир йўла ўнинчи синф ўқувчиси, олтинчи синфдагилар саккизинчи синф ўқувчилари бўлишади. Мактабда ўн битта синф бўлади: бошланғич (1—3 ёки 1—4 синфлар), асосий (5—9 синфлар) ва ўрта (10—11 синфлар). Ўқитиш программаси эса аввалгидек қолаверади.

Ҳозирнинг ўзидаёқ нашриётларда синф рақамлари ўзгартирилган дарсликлар, келаси йили ўн биринчи синфни тугатадиган битирувчилар учун етуклик аттестатлари тайёрлаб қўйилган.

— Мактаблар яқин орада болаларни олти ёшдан бошлаб ўқитишга тўла ўтадими?

— Мактабларнинг моддий-техника базаси ҳозирча заиф. Болаларга алоҳида ўқув синфлари ва ухлаш хоналари бўлиши учун шароитлар яратиш имконияти ҳамма жойда ҳам бор, деб бўлмайди. Сонини кўпайтиришдан ҳозирча воз кечишаяпти. Шу туфайли кўпгина республикаларда 6 ёшлилар учун синфлар сонини кўпайтиришдан ҳозирча воз кечишаяпти.

Биз ҳам барча областлардаги реал эҳтиёжлар ва имкониятларни аниқроқ белгилаб, мактабларда болаларни олти ёшдан ўқитиш хусусидаги ўз планларимизни қайта кўриб чиқдик. Бу ўқув йилида Ўзбекистондаги мактабларда икки юз мингдан зиёд бола олти ёшдан бошлаб ўқитилди, келаси ўқув йилида эса уларнинг сонини 260 мингга етказиш режалаштирилган. Олти ёшлилар учун синфлар болалар ҳаддан зиёд кўп бўлмаган ва мактаблар билан ёнма-ён жойлашган болалар боғчалари негизида ҳам очилади. Ислоҳот талаблари ҳисобга олиниб, 210 минг ўқувчига мўлжалланган янги мактаблар ишга туширилади, уларда ўқийдиган олти ёшли болалар ўқув синфлари, ухлайдиган ва ўйин хоналари бор алоҳида блокларга эга бўлишади.

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

Реклама ва эълонлар

«ЎЗБЕКҚОНЦЕРТ»

В. И. ЛЕНИН НОМИДАГИ СССР ХАЛҚЛАРИ ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

31 МАЙ, 1—2 ИЮНЬ СОАТ 20.00 ДА

кулги кечаси

ҚАТНАШАДИЛАР:

Тўртинчи қизиқчи ва аскиячилар республика кўрик конкурси ва «ҚИЗИҚЧИ-89» конкурсининг лауреатлари:
Мирза ХОЛМЕДОВ, Ботир МУҲАМЕДХЎЖАЕВ, Обид АСОМОВ, Абдулла АКБАРОВ;
«ҚИЗИҚЧИ-89» конкурсининг лауреатлари:
ТОЛИБ ҲОЖИЕВ, ОЛИМ ЮНУСОВ, ТУЙҒУН САЪДУЛЛАЕВ, БАХТИЁР ЙЎЛДОШЕВ;
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист
ЗИЁДА МАДРАҲИМОВА

ЛИРИК ХОНАНДА

МАВЛУДА ТУРДИЕВА

ПРОГРАММАНИ — бадиий сўз устаси, тўртинчи қизиқчи ва аскиячилар республика конкурсининг лауреати ТЎХТАМУРОД АЗИЗОВ олиб боради.

ПОСТАНОВКАЧИ РЕЖИССЁР — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист, Ҳамза номидаги Ўзбекистон ССР Давлат мукофотининг лауреати АБДУРАШИД РАҲИМОВ.

Билетлар соат 14.00 дан сотилади.

«ЎЗБЕКҚОНЦЕРТ»

Марказий «Пахтакор» стадионида

25, 26, 27 МАЙ СОАТ 20.00 ДА
28 МАЙ СОАТ 17 ВА 21.00 ДА

Алла Пугачёванинг қўшиқлар театри

«ЁШЛАР—ЁШЛАРГА» КОНЦЕРТ ПРОГРАММАСИ

ПРОГРАММАДА:

АЛЛА ПУГАЧЕВА

КУЙЛАЙДИ ВА ЎЗ ДЎСТЛАРИ

Ольга КОРМУХИНА, Александр ЛЕВШИН, Филипп КИРКОРОВ, Руслан ГОРОВЕЦларни таништиради.

«РЕЦИТАЛ», «ГЕЛЛА», «А,СТУДИО», «БЕЛЫЙ КАМЕНЬ» группалари иштирок этади.

Билетлар стадион кассаларида ва билет тарқатувчилар томонидан соат 14.00 дан бошлаб сотилади.

В. И. Ленин номидаги Тошкент электрон техника заводи базасидаги

39-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

1989-1990 ўқув йили учун

қуйидаги ихтисосликлар бўйича

Ўқишга қабул қилади

ҚИЗЛАР УЧУН: ярим ўтказгичли приборлар ва интеграл микросхемаларни йиғувчилар, электрон саноат приборларини синовчилар, электрон саноат техника контроли бўлими контролёрлари;

ЙИГИТЛАР УЧУН: технологик ускуналарни созловчилар, радиоэлектрон аппаратураларнинг монтажчилари, кенг профилдаги станокчи.

ЎҚИШГА 8 ВА 10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИНИНГ КАЛИНИН, ОРЖОНИКИДЗЕ ВА ЯНГИЙЎЛ РАЙОНЛАРИДА ЯШОВЧИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Ўрта маълумотлилар учун ўқиш муддати — 10 ой.

ЯРИМ ЎТКАЗГИЧЛИ ПРИБОРЛАР ВА ИНТЕГРАЛ МИКРОСХЕМАЛАРНИ ЙИҒУВЧИ, ЭЛЕКТРОН САНОАТ ТЕХНИКА КОНТРОЛИ БЎЛИМИ КОНТРОЛЁРИ, ЭЛЕКТРОН САНОАТ ПРИБОРЛАРИНИ СИНОВЧИ ИХТИСОСЛИГИ БЎЙИЧА ЎРТА МАЪЛУМОТЛИ ҚИЗЛАР УЧУН ЎҚИШ ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАШГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Бу группалардаги ўқувчи қизлар ҳар ойда 77 сўм ҳажмида стипендия билан таъминланадилар. Ўқишни битирганларга эгаллаган касби бўйича малака берилганлиги тўғрисидаги диплом берилади.

8-синф ҳажмида маълумотлилар учун ўқиш муддати — 3 йил.

Ўқишни битирганларга ўрта маълумот олганлиги ва эгаллаган касби бўйича малака берилганлиги тўғрисидаги диплом берилади.

Ўқувчилар ўқиш даврида ҳар куни 3 маҳал бепул овқат билан, ишлаб чиқариш практикаси даврида эса ишлаб топган меҳнат ҳақининг 50 проценти билан таъминланадилар.

Ўқиш муддати узлуксиз меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

БИЛИМ ЮРТИНИ АЪЛО БАҲОЛАР БИЛАН БИТИРГАНЛАР ОЛИЙ ЎҚУВ ЮРТЛАРИГА ИМТИЁЗЛИ РАВИШДА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

Билим юрти ўқувчиларни информация ва ҳисоблаш техникаси фани бўйича ўқитиш «КУВТ-86» ҳисоблаш машинасига, спорт базасига эга. Вокал-чолғу ансамбли, самбо секцияси, радио ва техника ижодкорлиги тўгараклари ишлайди.

Ўқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатларни топшириш лозим: маълумоти тўғрисидаги ҳужжат, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт, 086/У формадаги медицина справкаси, турар жойидан справка, 8 дона фотосурат (4 та 3х4 см. ва 4 та 4х5 см. ҳажмида), ота-онасининг иш жойидан справка.

Билим юртини битирганлар база корхонасига ишга юбориладилар.

Мурожаат учун адрес: 700005, Тошкент шаҳри, Ленин райони, «Весна» кўчаси, 17-уй (5, 12, 26, 69 «э», 183-автобусларнинг «Ўзбум», 1, 5, 26-трамвайларнинг «Фоменко кўчаси» бекатлари). Телефон — 91-14-51.

«Баҳор ва хотин-қизлар»

24—25 МАЙ КУНЛАРИ

1-фирмали магазинда ана шу шиор остида Республика кийим моделлари уйи ҳамда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси буюмларининг

Савдо-кўргазмаси ўтади

Савдо-кўргазмага хотин-қизларнинг шифон, трикотин, синтетик шойи, пахмоқ газламадан тикилган кўйлаклари (размери 88—104) **ва хотин-қизларнинг люрексли трикотиндан тикилган костюмлари** (размери 92—112) **тақдим этилади.**

БИТИРУВЧИЛАР БАЛИГА МЎЛЖАЛЛАНГАН КЎЙЛАКЛАРГА ЭЪТИБОР БЕРИНГ. Модельерлар ана шундай кўйлакларнинг ип-газламадан ва трикотиндан, (оқ), шифондан (сидирға ва гул босилган) тикилган бир неча вариантларини таклиф этадилар.

Адрес: Навоий кўчаси, 18. Транспорт: 18, 8-троллейбуслар, 91-автобус, 7, 11-трамвайларнинг «Шайхантоҳур» бекати ёки метронинг «Пахтакор» станцияси.

Магазин соат 10 дан 19 гача ишлайди, танаффус соат 14 дан 15 гача.

«ЎЗБЕКИСТОН» ФИРМАЛИ САВДО БИРЛАШМАСИ.

Квартира ремонти, чорбоғлар қурилиши муаммоларини 1-ихтисослашган бошқарма ҳал этади

1-ихтисослашган бошқарма аҳолига кўрсатаётган хизматлар қаторига қуйидагилар киради:

квартираларни ремонт қилиш (суваш, бўяш, пол ёткизиш ва ҳоказо) — аҳоли маблағлари ҳисобига;

аҳоли буюртмаси бўйича темир эшикларни тайёрлаш — нархи 350 сўм;

9—16 квадрат метр майдонга эга бўлган чорбоғ уйларини сотиш — нархи 900—1000 сўм;

чорбоғ уйлари қурилиши учун тахталарни, шунингдек плинтусларни, часпакларни, турли катталикдаги ва шаклдаги рейкаларни сотиш.

ҚУЙИДАГИ АДРЕСЛАРГА МУРОЖААТ ЭТИНГ:

Пушкин кўчасининг 1-проезди, 6, телефонлар: 33-10-53, 33-06-22;

Чилонзор массиви, 11-квартал, 36-уй, телефон 76-14-47;

Юнусобод массиви, 6-квартал, 14-уй, телефон 24-64-72;

К. Цеткин кўчаси, 45-уй, телефон 56-58-15;

Циолковский кўчаси, 183 (1-ихтисослашган бошқарма базаси), телефон 67-55-73.

* * *

Ғишт терувчи, сувоқчи, дурадгор, паркетчи, бўёқчи, кошинкор, пайвандчи-сантехник — қурилиш ихтисосликларидан бирини эгаллаган гражданлар ишбай ҳақ тўланадиган ишга таклиф қилинадилар. Ўртача маош 300—350 сўм.

«ТАШЖИЛРЕМОНТ» ТРЕСТИНИНГ 1-ИХТИСОСЛАШГАН БОШҚАРМАСИ.

Куз-қиш мавсумида нималар модада бўлади?—

Ана шу саволга жавобни сиз

«ЗАРЯ» ФИРМАЛИ МАГАЗИНИДА

26 МАЙ СОАТ 17 ДА

ПАЛЬТО ВА КОСТЮМЛАР МОДЕЛЛАРИ

ЙЎНАЛТИРУВЧИ КОЛЛЕКЦИЯЛАРИ НАМОЙИШИДА

ОЛИШИНГИЗ МУМКИН.

Магазинда, шунингдек 44—52-размердаги хотин-қизларнинг классик услубда тикилган костюмлари, шу размердаги енгил ва қишки пальтолари савдога қўйилган.

Адрес: Космонавтлар проспекти, 41 (метронинг «Ойбек» станцияси, 57-автобусда ҳам борса бўлади).

Иш тартиби: соат 10 дан 19 гача, танаффус соат 14 дан 15 гача, дам олиш куни — якшанба.

«ЗАРЯ» ФИРМАЛИ МАГАЗИНИ.

ТОШКЕНТЛИКЛАР ДИҚҚАТИГА

«СПУТНИК» КООПЕРАТИВИ

«ЖИГУЛИ» МАШИНАЛАРИНИНГ ЭГАЛАРИГА ҚУЙИДАГИ ХИЗМАТЛАРНИ КЎРСАТАДИ:

— иситиш кранини, бензонасосни, орқа ярим ўқини, сув насосини (помпани) таъмирлаш ва ўрнатиш;

— двигателни созлаш ва ремонт қилиш;

— карбюраторни созлаш ва ремонт қилиш;

— машиналарнинг бошқа системаларини текшириш.

Адрес: А. Қаҳҳор кўчаси, 47. Телефон 55-22-43.

ТАЖРИБА МЕХАНИКА ЗАВОДИНИНГ «СПУТНИК» КООПЕРАТИВИ.

ҚЎҲНА САНЪАТ БИЛАН УЧРАШУВГА

ТАКЛИФ ҚИЛАМИЗ

Халқ чеварлари духоба, сатин, шойига кашта тикиш билан азалдан шуҳрат қозонишган. Ёрқин, рамзий нақшларнинг ҳар бири маълум даражада ахборот беради. Вақт ўтиб, каштачиларга машиналар ёрдамга келди. Бу уларнинг меҳнатини бирмунча енгиллаштирди. Аммо халқ анъаналари бугунги кунда ҳам сақланиб қолган.

БОШ УНИВЕРСАЛ МАГАЗИНДА 23 — 26 МАЙ КУНЛАРИ ЎТАДИГАН САВДО-КЎРГАЗМАГА ТАШРИФ БУЮРИБ, СИЗ ЧОҚ БИЛАН ТИКИЛГАН БУЮМЛАРНИ **томоша қилишингиз, ўзингизга маъқул бўлган** СЎЗАНАЛАР, ЧОРСИЛАР, ДЎППИ, ЧОЙШАБ, УСТУН**ларни**

ХАРИД ҚИЛИШИНГИЗ МУМКИН.

КЎРГАЗМАГА «ШАРҚ ГУЛИ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИНИНГ МАҲСУЛОТЛАРИ ТАҚДИМ ЭТИЛАДИ.

Иш вақти: танаффуссиз соат 9.00 дан 20.00 гача.

Бош универсал магазин Охунбобоев майдонида жойлашган.

ГУМ (телефон 42-37-29).

Спортча ва классик услубдаги либос—ҳозирги эркакларга мос

Қўқон тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасида тайёрланган кўйлаклар ана шу услубда бичилган. Аралаш газламалардан, сидирға ва гул босилган, йўл-йўл ва катак-катак газламадан тикилган бундай кўйлаклар классик услубдаги костюмлар, спортча шим ва жинси шимлар билан уйғунлашиб кетади. Улар планка, погонча ва бурмалар билан безатилган.

КЎЙЛАКЛАРНИ СИЗ

«ТАШТЕКСТИЛЬШВЕЙТОРГ»НИНГ

ҚУЙИДАГИ МАГАЗИНЛАРИДАН

ХАРИД ҚИЛИШИНГИЗ МУМКИН:

МАГАЗИНЛАРНИНГ АДРЕСИ:

7-магазин — Олмазор кўчаси, 169-«а» уй;
55-магазин — Пограничная кўчаси;
17-магазин — Қўйлиқ массиви, 1;
28-магазин — Госпиталь бозори;
30-магазин — Авиасозлар шаҳарчаси, 1-уй;
31-магазин — Сергели микрорайони, 3;
40-магазин — Фарҳод ярмаркаси;
53-магазин — Қорақамиш 1/2, 7-уй;
12-магазин — М. Горький проспекти, 54-уй;
54-магазин — Луначарский маркази;
11-магазин — Оҳангарон шоссеси;
1-магазин — Ш. Руставели кўчаси, 13;
43-магазин — Марказ-5. Ленин кўчаси, 67;
34-магазин — Муқимий кўчаси, 1-уй.

Шу магазинлардан турли-туман сунъий ва табиий газламаларни ҳам харид қилса бўлади.

«Таштекстильшвейторг».

«БТИ» КООПЕРАТИВИ ХИЗМАТИНГИЗГА ТАЙЁР

КОРХОНАЛАР, ТАШКИЛОТЛАР ВА КООПЕРАТИВЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ, ИЖАРАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

«БТИ» кооперативи ишлаб чиқариш, ўқув, маъмурий иморатларнинг, савдо иморатларининг (турар жой иморатларидан ташқари), шунингдек далабоғ участкаларининг техник инвентаризациясини ўтказади.

Ҳадемай ерга солиқ солиниши ва иморатларнинг мажбурий равишда суғурта қилиниши муносабати билан инвентаризация маълумотлари балансида иморат ва иншоотлари бўлган барчага зарур бўлиб қолади.

Бизнинг адрес: 700016, Тошкент, Ҳамза райони, Фонвизин кўчаси, 36. Телефон 96-15-60.

«БТИ» кооперативи.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 24/V да **Ўзбек хореография билим юртининг ҳисобот концерти** (19.00), 25/V да **Петр Биринчи**, 26/V да **Дон Кихот**.

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИ БИНОСИДА — **М. Авезов номидаги Қозоқ давлат академик драма театрининг гастроллари** 24/V да **Жойнамоз.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 24/V да **Ака-ука совчилар**, 25/V да **Шайтон ва муридлар**, 26/V да **Тошболта ошиқ.**

ЎЗБЕК ДАВЛАТ «ЁШ ГВАРДИЯ» ДРАМА ТЕАТРИДА — 24/V да **Қора камар** (19.30), 25/V да **Драма актёрлари куйлайди** (18.00), 26/V да **Алвидо, ҳаёт** (19.30).

Кино

24 МАЙДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «МАЙСАРАНИНГ ИШИ» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.40).

Чайка — «ФАВВОРА» (11.30), «ТИМСОҲ ДАНДИ-2» (13.30, 16, 18.30, 21.00).

Ватан — «ХУДОНИНГ ОШНАСИ» (12, 14, 16, 18, 20, 21.30).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ТИМСОҲ ДАНДИ-2» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «ЯККА ЎЗИ» (жуфт соатларда).

Дружба — «МАҚОЛА» (ҳар соатда).

Қозоғистон — «ТИМСОҲ ДАНДИ-2» (11, 12, 13.30, 14.30, 16, 17, 18.30, 20.00).

К. Ёрматов номли — «ЯККА ЎЗИ» (тоқ соатларда).

Восток — «ҚОРА ОЙ»НИНГ ЧИҚИШИ» (11, 13, 15, 17, 19, 20.40).

Лисунов номли — «АЖДАҲОНИ ЎЛДИРИШ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Фестиваль (ёзги) — «ҚОРА ОЙ»НИНГ ЧИҚИШИ» (21.40).

ХИВА (ёзги) — «ТИМСОҲ ДАНДИ-2» (21.40).

25 МАЙДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «МАЙСАРАНИНГ ИШИ» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.40).

Чайка — «ФАВВОРА» (11.30), «ТИМСОҲ ДАНДИ-2» (13.30, 16, 18.30, 21.00).

Ватан — «ХУДОНИНГ ОШНАСИ» (12, 14, 16, 18, 20, 21.30).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ТИМСОҲ ДАНДИ-2» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «ЯККА ЎЗИ» (жуфт соатларда).

Дружба — «МАҚОЛА» (ҳар соатда).

Қозоғистон — «ТИМСОҲ ДАНДИ-2» (11, 12, 13.30, 14.30, 16, 17, 18.30, 20.00).

К. Ёрматов номли — «ЯККА ЎЗИ» (тоқ соатларда).

Восток — «ҚОРА ОЙ»НИНГ ЧИҚИШИ» (11, 13, 15, 17, 19, 20.40).

Лисунов номли — «АЖДАҲОНИ ЎЛДИРИШ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Фестиваль (ёзги) — «ҚОРА ОЙ»НИНГ ЧИҚИШИ» (21.40).

Хива (ёзги) — «ТИМСОҲ ДАНДИ-2» (21.40).

Автомат-жавоб берувчи телефонлар:

Дружба — 67-96-87

Ўзбекистон ССР 25 йиллиги — 53-65-87

С. Раҳимов номли—48-46-71

Ҳамза номли — 91-10-51

Искра — 39-14-59.

Тинчлик — 58-34-88.

Тошкент политехника институтининг

ХИМИЯ-ТЕХНОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТИ

ўзбек ва рус тилларида Тошкент шаҳри ва Тошкент области мактабларининг юқори синф ўқувчилари учун

28 МАЙ СОАТ 10.00 ДА
(33-аудиторияда)
ХИМИЯДАН ОЛИМПИАДА

ЎТКАЗАДИ

Олимпиадада кириш имтиҳонлари доирасидаги масалалар ва саволлар берилади.

Хоҳловчилар билан факультет ихтисосликлари бўйича касб танлаш юзасидан суҳбатлар ўтказилади.

Адрес: Тошкент шаҳри, Тарас Шевченко кўчаси, 1-уй (1, 3, 5, 13-трамвайлар; 1, 8, 10-троллейбуслар; 25-автобуснинг «Қурилиш министрлиги» бекати).

Ўзбекистон ССР Агросаноат давлат комитетининг
«УЗАГРОИНФОРМ»
ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ
КНІМ маркадаги картон-қирқиш машинасини қолдиқ қийматида

СОТАДИ

Справкалар юзасидан қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: 700195, Тошкент шаҳри, Абай кўчаси, 4«а» уй.

Телефон: 44-58-04.

МУТАХАССИСЛАР ДИҚҚАТИГА!
28-«ДРУЖБА» КИТОБ МАГАЗИНИДА
«ПРОПОЛИС — АСАЛАРИЧИЛИКДА ҚИММАТЛИ МАҲСУЛОТ»
КИТОБИ

САВДОДА МАВЖУД

Китоб тўртинчи бор қайта таҳрир қилинган ва тўлдирилган ҳолда нашр қилинган.

Апимондий нашриёти асаларичиликдаги ушбу маҳсулот ҳақида имкони борича тўлиқ ахборотлар беришга ҳаракат қилган.

Баҳоси — 4 сўм.

Хитой анъанавий медицинасини Ғарб медицинаси билан уйғунлаштирувчи амалиётчи

врачлар учун

«АКУПУНКТУРА НУҚТАЛАРИ АНАТОМИЯ АТЛАСИ»

Китоб 100 дан ортиқ диаграммалар, расмлар билан чиройли безатилган.

КИТОБ ХИТОЙ ХАЛҚ РЕСПУБЛИКАСИДА ИНГЛИЗ ТИЛИДА НАШР ҚИЛИНГАН.

Баҳоси — 10 сўм 34 тийин.

Магазин адреси: Тошкент шаҳри, Ленин кўчаси, 40-уй. Телефон — 56-44-40.

«ТАШКНИГА» шаҳар китоб савдоси идораси.

Тошкент шаҳар Ҳамза районидаги 34-кечки ўрта мактаб томонидан **Набиев Абдуғоппор Ҳакимович** номига берилган 265890 номерли йўқолган

ЎРТА МАЪЛУМОТ ТЎҒРИСИДАГИ АТТЕСТАТ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент давлат маданият институти томонидан **Суярқулова Мунисхон Ахунжановна** номига берилган Б-1 879426 номерли йўқолган

ДИПЛОМ

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Октябрь районидаги К. Маркс номли 13-мактаб (264) томонидан **Қосимов Бахтиёр** номига берилган 031038 номерли йўқолган

8-СИНФНИ ТУГАТГАНЛИГИ ТЎҒРИСИДАГИ ГУВОҲНОМА

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Телефонлар: қабулхона—32-53-76; бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши—32-57-84; экономика ва шаҳар хўжалиги —32-54-19; ижтимоий масала — 32-53-10; хатлар ва оммавий ишлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66, 32-54.15; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Якшанбадан ташқари, ҳар куни чиқади.